

KADERNOTA INTENSIEVE VEEHOUDERIJ

GEMEENTE OIRSCHOT

16 april 2012
076388001:0.4 - Definitief
B01055.000497.0100

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doel van deze kadernota	3
1.2	Wijzigingen ten opzichte van het ontwerp	4
2	Visie op de intensieve veehouderij in Oirschot	6
2.1	Waarom een gemeentelijke visie?	6
2.2	Samenvatting van de visie	6
2.3	Hoe gaat de gemeente deze visie uitvoeren?	8
2.3.1	Ruimtelijke Ordening	9
2.3.2	Gezondheid	10
2.3.3	Milieu	11
2.3.4	Landschap	12
2.4	Wat betekent dat voor de kadernota?	13
3	Ontwikkelingen rijks- en provinciaal beleid	15
3.1	Rijksbeleid	15
3.1.1	Omvang van de veestapel	15
3.1.2	Maatschappelijke dialoog toekomst veehouderij en advies GGD	16
3.2	Provinciaal beleid	18
3.2.1	Structuurvisie, Verordening Ruimte en reconstructieplan	18
3.2.2	Advies Commissie Van Doorn en Verbond van Den Bosch	21
3.3	Milieu ruimte voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderij	23
4	Gemeentelijk ruimtelijk beleid	26
4.1	Duurzame locaties	26
4.1.1	Inleiding	26
4.1.2	Gebieden die zijn uitgesloten (nee-gebieden)	27
4.1.3	Gebieden met belangrijke waarden of beperkte milieuruimte (nee, tenzij gebieden)	28
4.1.4	Potentiële duurzame gebieden	30
4.2	Voorwaarden: de ruimtelijke uitwerking van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	31
4.3	Relatie met de m.e.r-procedure	35
4.4	Effecten op de uitbreidingsmogelijkheden van veehouderijen	36
4.5	Samenvatting beleidsregels	39
Bijlage 1	Gebiedsindeling kadernota	40
Bijlage 2	Toelichtende kaarten bij gebiedsindeling	41
Bijlage 3	Emissiekentallen voorbeeldbedrijven	42

HOOFDSTUK 1

Inleiding

1.1

AANLEIDING EN DOEL VAN DEZE KADERNOTA

Er is veel maatschappelijke discussie over de ontwikkelingen in de intensieve veehouderij. Burgers maken zich zorgen om de effecten van de intensieve veehouderij op hun omgeving en gezondheid. Bij de agrarische ondernemers heerst onzekerheid over de ontwikkelingsmogelijkheden van hun bedrijf. De maatschappelijke tegenstellingen groeien, we willen dit in goede banen leiden en in gezamenlijkheid conflicten voorkomen en oplossen.

De gemeente Oirschot heeft besloten tot een eigen gemeentelijke visie op de ontwikkeling van de intensieve veehouderij en om door de uitwerking en uitvoering van die visie sturing te geven aan de gewenste ontwikkeling van de veehouderij in Oirschot om economisch perspectief met maatschappelijk draagvlak te bieden aan de intensieve veehouderijsector, mede via een versnelling van de verduurzaming van die sector. De visie geeft een nadere uitwerking van de Toekomstvisie 'Oirschot, Monument in het groen' waar kwaliteit van leven prevaleert. Oirschot vormt een integraal onderdeel van de ambitie van Brainport 2020, waar beoogd wordt dat de regio uitgroeit tot een belangrijke speler op top technologisch gebied. Dit betekent dat Oirschot uitgroeit tot een proeftuin van de meest geavanceerde technologische ontwikkelingen op het terrein van groene en duurzame landbouw- en veeteelttechnieken. De aangegeven richtingen zijn soms aanvullend op en soms afwijkend van bestaand beleid en wetgeving.

De gemeenteraad van Oirschot heeft haar visie op de intensieve veehouderij in Oirschot op 29 november 2011 vastgesteld. Aanleiding tot de visie zijn de te verwachten ontwikkelingen zoals het voorgenomen vervallen van varkens- en pluimveerechten in 2015, de mogelijke gevolgen hiervan op mens en milieu en de noodzaak vanuit economisch perspectief. De huidige planologische provinciale beleidskaders en het vigerende bestemmingsplan buitengebied uit 2010 bieden onvoldoende houvast om de in de visie verwoorde ambities te realiseren. Om eventuele ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen van de intensieve veehouderij binnen Oirschot tegen te gaan, is in januari 2011 en november 2011 een voorbereidingsbesluit genomen voor deze bedrijven. Het nieuwe planologisch beleid voor de intensieve veehouderij zal gestalte moeten krijgen in het bestemmingsplan buitengebied fase 2 dat naar verwachting begin 2013 wordt vastgesteld.

Voorafgaand aan het opstellen van het (voor)ontwerp van dit nieuw bestemmingsplan is deze kadernota opgesteld, waarin wordt vastgelegd hoe de gemeente Oirschot de intensieve veehouderij binnen de gemeente juridisch-planologisch wenst te regelen. Deze kadernota is daarmee een nota van uitgangspunten voor het bestemmingsplan buitengebied fase 2, specifiek met betrekking tot het onderwerp intensieve veehouderij.

In de periode tot de vaststelling van het bestemmingsplan buitengebied fase 2 is deze kadernota tevens een toetsingskader voor initiatieven voor ontwikkeling van intensieve veehouderij.

De dynamiek in het landelijke gebied neemt toe. Sommige veranderingsprocessen zijn voorzienbaar, andere niet. In een bestemmingsplan buitengebied kunnen de bestaande rechten en de voorzienbare veranderingen goed worden geregeld. Het bestemmingsplan buitengebied is minder in staat om als toetsingskader te dienen voor nog onbekende initiatieven. Deels kan dat wel via de flexibiliteit binnen het bestemmingsplan buitengebied, maar deels kan dat ook niet. Deze kadernota zal ook voor de beoordeling van de nog niet voorzienbare initiatieven een rol als toetsingskader vervullen. Want ook na vaststelling van het bestemmingsplan buitengebied fase 2 kunnen er initiatieven zijn die niet passen binnen de planologische mogelijkheden in het bestemmingsplan buitengebied fase 2, maar wel passen binnen de door de gemeente gewenste ontwikkeling van de intensieve veehouderij. In dat geval kan de gemeenten via een zelfstandige ruimtelijke procedure medewerking verlenen.

1.2

WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET ONTWERP

De concept kadernota intensieve veehouderij (d.d. 24 januari 2012) heeft vanaf 1 februari 2012 vier weken ter inzage gelegen. Aan iedereen is de gelegenheid geboden om de kadernota te bekijken en schriftelijk te reageren. Er zijn 8 reacties ontvangen. Hiervan is een verslag gemaakt. Op basis van de inspraakreacties en het gevoerde overleg is er een raadvorstel opgesteld ter vaststelling van de kadernota in de vergadering van de gemeenteraad op 24 april 2012.

In dat raadvorstel zijn de volgende wijzigingen ten opzichte van de concept kadernota opgenomen:

- Het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied voor de vergroting van een bouwblok voor de intensieve veehouderij, gelegen in het nee-tenzij gebied van 15%. In de concept kadernota is een percentage van 10% genoemd.
- In het raadvorstel is een voorstel voor een interim toetsingskader gezondheid opgenomen. Voorgesteld wordt om, totdat het lokale toetsingskader gereed is, een interim toetsingskader gezondheid te hanteren in lijn met het beleid zoals in de visie en concept kadernota is neergelegd en gekoppeld aan milieuaspecten zoals geur- en fijnstofemissie. Samengevat komen die neer op het vanuit het voorzorgsprincipe niet meewerken aan planologische uitbreidingen en vergunningverlening als sprake is van overbelaste situaties vanuit de gedachte dat dan een groter gezondheidsrisico aanwezig is. Oplossingen kunnen door de ondernemer gevonden worden in brede toepassing van de best beschikbare technieken (BBT). In de concept kadernota werd voorgesteld om tot gereedkoming van het lokale toetsingskader en/of een nationaal toetsingskader uit te gaan van de door de GGD geadviseerde minimum afstand van 250 meter tussen nieuwe stallen en woningen.

Deze twee wijzigingen ten opzichte van de concept kadernota zijn verwerkt in deze versie van de kadernota, die ter vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad.

Leeswijzer

Deze kadernota is als volgt opgebouwd.

- In hoofdstuk 2 is de gemeentelijke visie op de intensieve veehouderij van de gemeente Oirschot samengevat.
- Hoofdstuk 3 bevat een beknopt overzicht van recente ontwikkelingen van rijks- en provinciaal beleid en de meest bepalende factoren voor de milieuruimte van intensieve veehouderijen. Dit hoofdstuk geeft inzicht in de beleidsruimte die de gemeente heeft bij het formuleren van haar ruimtelijk beleid voor de intensieve veehouderij en een beschrijving van enkele landelijke ontwikkelingen die van belang zijn voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderij in Oirschot.
- De gemeentelijke visie en haar beleidsruimte vormen de schakel tot de vertaling van het gemeentelijke beleid in regels in hoofdstuk 4. Die regels vormen de basis voor uitwerking in het ontwerpbestemmingsplan buitengebied fase 2.

HOOFDSTUK 2 Visie op de intensieve veehouderij in Oirschot

2.1

WAAROM EEN GEMEENTELIJKE VISIE?

Het maatschappelijk draagvlak voor de schaalvergroting in de veehouderij staat onder druk. Bewoners maken zich zorgen om de effecten van de intensieve veehouderij op hun omgeving. Agrariërs zoeken naar wegen om hun bedrijfsvoering af te stemmen op de snel veranderende maatschappij en economische omstandigheden. Door toekomstige ontwikkelingen, zoals het voorgenomen vrijgeven van dierrechten in 2015 en de mogelijke gevolgen hiervan op mens en milieu en door de noodzaak vanuit economisch perspectief, is het zaak om als gemeente sturing te geven aan de ontwikkelingen in de veehouderij.

De gemeentelijke visie op de intensieve veehouderij in Oirschot is bedoeld om duidelijkheid te geven aan alle betrokkenen in het buitengebied. Hierbij worden agrariërs gestimuleerd en zo nodig verplicht om duurzaam te ondernemen. Met oog voor de omgeving, met maatschappelijke waardering voor de sector en gericht op economisch perspectief. Dit om toekomstige knelpunten te voorkomen. Met de visie wil de gemeente tevens een bijdrage leveren aan de maatschappelijke vraag naar versnelde verduurzaming van de intensieve veehouderij, zowel technisch, ruimtelijk en sociaal. De visie is op 29 november 2011 door de raad vastgesteld.

Om bestaande knelpunten op te lossen, zijn veelal aanvullende maatregelen nodig op de veebedrijven in de keten (bijvoorbeeld veevoer, slachterijen) en overheden waaronder de gemeente. De gemeente heeft voor een aantal aspecten sturingsmogelijkheden. Deze liggen op het gebied van het bestemmingsplan, vergunningverlening, geurbeleid en landschappelijke inpassing. De overige aspecten zijn de bevoegdheid van andere overheden. De Oirschotse visie op de toekomst van de intensieve veehouderij sluit aan bij het advies van de Commissie Van Doorn en geeft voor een aantal aspecten een Oirschotse uitwerking.

2.2

SAMENVATTING VAN DE VISIE

In 2020 hebben alle Oirschotse veehouderijen een voorbeeldfunctie. Dit uit zich doordat bedrijven zich laten leiden door meer dan de door hogere overheden voorgeschreven wettelijke normen. Dit wordt concreter uitgewerkt in een vijftal beleidsthema's:

- Gezondheid voor mens en dier centraal.
- Duurzaam ondernemen: een gezonde toekomst voor ondernemer en zijn omgeving.
- Ruimtelijke ontwikkeling: het juiste bedrijf op de juiste plek.
- Milieu: afwaartse beweging, reductie van emissies, toepassing van innovatieve en duurzame technieken en systemen.
- Landschap: versterking van landschappelijke waarden.

In de besluitvorming moet de gezondheid voor mens en dier centraal staan

De gezondheid van mensen en dieren staat centraal in de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het aspect gezondheid van mensen is een bepalend toetsingscriterium in het besluitvormingsproces. Op dit moment ontbreekt nog een landelijk toetsingskader. Oirschot neemt de regie en ontwikkelt een passend tijdelijk toetsingsinstrument dat gebruikt wordt bij besluitvorming. De GGD is nauw betrokken bij de totstandkoming van het toetsingskader.

Het bedrijfseconomisch perspectief krijgt een plaats binnen duurzaamheid

De gemeente wil ondernemers een duurzaam economisch perspectief bieden. Maatschappelijk verantwoord ondernemen (zorgvuldig intensief, cie. Van Doorn) is de bedrijfsstrategie. Perspectief voor ontwikkeling, gekoppeld aan het versterken van de kwaliteiten van het buitengebied, moet de economische duurzaamheid garanderen. De richtinggevende maat van de duurzame Oirschotse bedrijven bedraagt ongeveer 300 nge. Een modaal duurzaam bedrijf kan worden gerealiseerd in deze norm.

Agrariërs die willen stoppen of verplaatsen vanwege ongeschikte locaties voor intensieve veehouderijen kunnen andere activiteiten uitoefenen. In een begeleidingsplan worden te treffen regelingen en voorzieningen beschreven voor ondernemers die in het kader van de afwaartse beweging stoppen. In dit plan gaat de gemeente op verzoek van de ondernemer, samen met alle betrokkenen, op zoek naar oplossingen.

Locatiekeuze bepaalt de (on)mogelijkheden voor ontwikkelingen

De bouwblokken in de vigerende bestemmingsplannen voor het buitengebied zijn in een aantal gevallen begrensd op de groei. Dit uitgangspunt is niet voor alle locaties een duurzame oplossing (gebleken). De gemeente Oirschot gaat ervoor dat ontwikkeling alleen toegestaan wordt op duurzame locaties. Per ontwikkelingsinitiatief wordt integraal gekeken naar de omgeving en omstandigheden met als doel geen grotere bouwblokken toe te kennen dan strikt noodzakelijk: bouwblok op maat.

Uitbreiding kan alleen plaatsvinden op een duurzame locatie. Dit is een locatie met aantoonbare ruimtelijke economische belangen voor de lange termijn die noodzaken tot hervestiging, omschakelen of uitbreiden. Hierbij moet sprake zijn van zuinig ruimtegebruik en een ontwikkeling die vanuit milieu- en ruimtelijk oogpunt acceptabel is. Bestaande langdurig ongebruikte bouwblokken worden heroverwogen, terwijl bouwblokken op duurzame locaties mogelijkheden blijven houden.

De gemeente wil de planologische mogelijkheden in het LOG Langerijt gelijk stellen met de planologische mogelijkheden in het verwevingsgebied. LOG Stille Wille blijft gehandhaafd, met ontwikkelingsmogelijkheden tot 2,5 hectare en omschakeling blijft mogelijk. De gemeente sluit nieuwvestiging in LOG Stille Wille niet uit, juist ook om bestaande knelpunten op te lossen.

Voorkomen en beperken van emissies vanuit intensieve veehouderij is noodzakelijk

De gemeente wil schadelijke effecten van de veehouderij zoveel mogelijk beperken door het stellen van strengere emissie-eisen door technieken te eisen die verder gaan dan tot nu toe wettelijk voorgeschreven. De gemeente bevordert het gebruik van instrumenten die reductie van emissies bewerkstelligen, zoals afwaartse beweging, innovatieve en duurzame technieken en veehouderijsystemen.

Kwaliteitsverbetering in het buitengebied bereiken we door ongewenste bebouwing tegen te gaan en bebouwing in te passen in het landschap

Het opzetten van een landschapsfonds om de beoogde kwaliteitsverbetering te bereiken, is noodzakelijk. Landschappelijke inpassing is een vereiste bij elke uitbreiding. Daarnaast dient echter een extra investering gedaan te worden in ruimtelijke kwaliteit. Eerst wordt bekeken of deze ruimtelijke kwaliteit op de ontwikkellocatie kan plaatsvinden in de vorm van sloop van ongewenste bebouwing en/of extra versterkende landschappelijke inpassing. Indien dit niet mogelijk is, wordt de directe omgeving van de ontwikkellocatie in overweging genomen. Als laatste mogelijkheid kan gedacht worden aan een bijdrage in het landschapsfonds. Voor erfinrichting worden de landschapsplannen voor de LOG's gehanteerd.

Planschaderisico door inperken bestaande rechten is niet uit te sluiten

Het beperken van ontwikkelingsmogelijkheden kan recht geven op een schadevergoeding (planschade). Maar juist in de gevallen waarin aangetoond kan worden dat gedurende een lange periode geen gebruik gemaakt is van de planologische mogelijkheden, zal een planschadeclaim niet snel toegekend worden.

Het risico blijft aanwezig maar de gemeente probeert dit met de volgende maatregelen zo veel mogelijk te voorkomen:

- Bekendmaking via diverse kanalen.
- Overgangsregeling treffen voor het indienen van verzoeken.
- Ontwikkelingsanalyse per locatie.
- Overleg met de betrokken ondernemers.

Om een beeld van de mogelijke omvang van de planschade te krijgen, laat de gemeente een planschaderisicoanalyse opstellen.

2.3**HOE GAAT DE GEMEENTE DEZE VISIE UITVOEREN?**

De gemeente beschikt over een aantal instrumenten om deze visie te verwezenlijken.

De instrumenten die de gemeente kan inzetten zijn:

- concrete ingrepen waar directe sturing mogelijk is. Aanpassen lokaal beleid, regelgeving en handhaving zoals bestemmingsplan, vergunningverlening, geurbeleid en landschappelijke inpassing;
- in samenwerking met hogere overheden oplossingen zoeken in niet-lokaal beleid en wetgeving;
- stimuleringsmaatregelen (bijvoorbeeld subsidies);
- netwerkversterking buitengebied (communicatie over en weer met alle betrokken partijen bevorderen).

Deze kadernota betreft het te voeren ruimtelijk beleid, als een van de instrumenten om de visie te verwezenlijken.

2.3.1

RUIMTELIJKE ORDENING

Duurzame locaties intensieve veehouderij

Het ontwikkelen van een intensief veehouderijbedrijf blijft, onder voorwaarden, mogelijk op een duurzame locatie; de locatie bepaalt voornamelijk de ontwikkelingsmogelijkheden.

In Oirschot is er sprake van een duurzame locatie voor de intensieve veehouderij wanneer:

- aantoonbare ruimtelijk-economische belangen voor de lange termijn aanwezig zijn die noodzaken tot hervestiging, omschakeling of uitbreiding ter plaatse (AAB advies);
- zuinig ruimtegebruik wordt toegepast door aan te sluiten bij bestaande bebouwing of, al dan niet door herschikking, door optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte;
- de beoogde ontwikkeling aanvaardbaar is zowel vanuit milieuoogpunt, in het bijzonder wat betreft (cumulatie van) ammoniak, geur, fijn stof en gezondheid voor mensen, als vanuit ruimtelijk oogpunt, in het bijzonder wat betreft natuur, landschap en cultuurhistorie.

Bovenstaande criteria zijn overgenomen uit de Verordening Ruimte van de provincie Noord-Brabant, met dien verstande dat het specifiek benoemen van cumulatieve effecten een Oirschotse toevoeging is.

Bouwblokomvang

Met de vaststelling van deze visie gaat Oirschot ervoor dat ontwikkeling alleen toegestaan wordt op duurzame locaties. Per ontwikkelingsinitiatief wordt integraal gekeken naar de omgeving en omstandigheden met als doel geen grotere bouwblokken toe te kennen dan strikt noodzakelijk: bouwblok op maat.

De omvang van bestaande bouwblokken in extensiveringgebieden, woonkernen en de zone van 250 meter daaromheen, voor zover niet gelegen in extensiveringgebied, en bebouwingsconcentraties wordt teruggebracht en strikt begrensd rondom de aanwezige bebouwing. Met de bebouwingsconcentraties worden de gebieden bedoeld zoals benoemd in de uitvoeringsnota Buitengebied in Ontwikkeling. In deze Kadernota zijn deze waar nodig concreet begrensd. De raad beoordeelt of een aanvulling of wijziging van deze bebouwingsconcentraties wenselijk is.

Buiten deze gebieden wordt afhankelijk van locatie- en bedrijfsspecifieke omstandigheden een percentage ontwikkelingsruimte in stand gehouden, de basis is altijd een duurzame locatie. Op een duurzame locatie vindt op basis van de huidige inzichten geen beperking van het bestaande bouwblok plaats.

Oirschot kijkt bij elke bestemmingsplanherziening (om de tien jaar) of gebruik is gemaakt van de geboden ontwikkelingsruimte. Wanneer deze niet gebruikt is, bestemmen wij deze op niet-duurzame locaties weg mede om de milieugebruiksruimte ter beschikking te stellen aan concrete ontwikkelingsinitiatieven.

Indien ondernemers stoppen op een niet-duurzame locatie IV treedt onmiddellijk een voorbereidingsbesluit in werking. Vervolgens zorgt de gemeente jaarlijks voor een bestemmingsplanherziening en een passende herbestemming, niet zijnde IV. De bedrijven krijgen bij elke bestemmingsplanherziening eenmalig en tijdelijk, voor de duur van vier maanden, de gelegenheid om een verzoek in te dienen waarmee de huidige ontwikkelingsruimte op duurzame locaties benut wordt.

Integrale zonering

Het buitengebied is ingedeeld in drie gebieden.

Extensiveringsgebied

In een extensiveringsgebied is geen groei mogelijk. Het bouwblok is begrensd op de fundering van de bestaande bebouwing. Hier komen geen duurzame locaties IV voor. Dit is conform provinciaal beleid. Bedrijven in deze gebieden hebben prioriteit in de aanpak van de afwaartse beweging.

Verwevingsgebied

Bouwblokken (op maat) tot 1,5 hectare zijn mogelijk op duurzame locaties IV, mits sprake is van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Juist vanwege de functiemenging in deze gebieden is een integrale belangenafweging van groot belang.

Landbouwontwikkelingsgebied (LOG)

Bouwblokken (op maat) tot 2,5 ha zijn mogelijk op duurzame locaties IV, mits sprake is van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Oirschot wil het planologisch beleid binnen het LOG Langerijt gelijkstellen met het beleid in het verwevingsgebied. LOG Stille Wille blijft voor de gemeente Oirschot een LOG; het primaat blijft landbouw. Omschakeling naar IV blijft mogelijk. Op basis van provinciaal beleid is nieuwvestiging uitgesloten. Oirschot sluit nieuwvestiging in LOG echter niet uit en maakt dat kenbaar aan de provincie. Omschakeling en nieuwvestiging kunnen alleen plaatsvinden in het kader van de afwaartse beweging, met als doel knelpunten op een andere locatie op te lossen.

2.3.2

GEZONDHEID

Toetsingskader

Er is nog veel onzekerheid over de relatie tussen omvang en type bedrijf, de locatie en de gezondheidseffecten. Bij maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) neemt in eerste instantie de ondernemer de verantwoordelijkheid voor de effecten van de bedrijfsactiviteiten op de gezondheid van de mens. De gemeente heeft een belangrijke rol als het gaat om de beoordeling van aanvragen om een bedrijf te vestigen of uit te breiden.

De gemeente verwacht dat de landelijke overheid een toetsingskader vaststelt dat door provincie en gemeente gehanteerd moet worden bij het beoordelen van ontwikkelingsplannen; deze criteria zijn nu nog niet duidelijk. De gemeente wil hierop vooruitlopen en betreft de GGD bij een voorlopig toetsingskader.

In het geval het toetsingskader ontoereikend is, legt de gemeente het specifieke plan voor aan de GGD. In oktober 2011 is het informatieblad van GGD Nederland verschenen.

Hierin worden concrete gezondheidkundige aanbevelingen gedaan. Er wordt geadviseerd bepaalde afstanden aan te houden tussen gevoelige bestemmingen en intensieve veehouderijen. In het proces van de kadernota wordt in overleg met de betrokken partijen een afweging gemaakt op welke wijze deze adviezen kunnen worden geïmplementeerd.

Dierenwelzijn

In nieuwe stallen moet dierenwelzijn centraal staan zonder dat dit voor boeren onbetaalbaar wordt; dit maakt onderdeel uit van MVO. Stallen en bedrijfsvoering zijn om het dier heen gebouwd en worden gedragen door de samenleving. Ook moeten dieren onder meer natuurlijk gedrag kunnen vertonen, krijgen ze daglicht en ondergaan ze nauwelijks of geen fysieke ingrepen. Veehouders doen veel aan preventie. De gemeente heeft hier nog geen directe sturingsmogelijkheden.

2.3.3

MILIEU

Emissies

De gemeente Oirschot wil de komende jaren een forse reductie van emissies van veehouderijen bewerkstelligen. Het gaat dan voornamelijk om fijn stof, ammoniak en geur. Uitgangspunt bij het toestaan van nieuwe ontwikkelingen is het voorkomen van overlast voor de omgeving door in te zetten op maximale emissiereductie. Hierbij is locatiekeuze van belang. De best beschikbare technieken worden toegepast met de nadruk op best; de afweging vindt plaats in de procedure voor een omgevingsvergunning. Dit betekent dat gekozen wordt voor een gecombineerde luchtwasser die optimaal geur, ammoniak en fijn stof reduceert. Nieuwe knelpunten en overlastsituaties worden voorkomen en bestaande worden gesaneerd bijvoorbeeld door het stimuleren of verplichten van houderijsystemen die emissies verder reduceren. De gemeente heeft op korte termijn geen instrumenten beschikbaar om bestaande knelpunten en overschrijdingen op te lossen en blijft bij provincie en Rijk aandringen op een gezamenlijke aanpak om overschrijdingen op te lossen.

Techniek en veehouderijsystemen

De gemeente Oirschot stimuleert toepassing van innovatieve duurzame technieken en systemen. Oirschot durft ontwikkelingsmogelijkheden afhankelijk te maken van het innovatieve karakter van dit aspect en dit in bestemmingsplan- en vergunningprocedures mee te wegen. De beste technieken zijn afhankelijk van de beschikbaarheid en de locatie van de veehouderij.

De ligging ten opzichte van natuur en mensen bepaalt of de techniek ingezet moet worden voor maximale geur-, fijn stof- en/of ammoniakreductie door bijvoorbeeld toepassing van gecombineerde luchtwassers.

Afwaartse beweging

De afwaartse beweging heeft en houdt prioriteit. De focus ligt op bedrijven in de buurt van kernen en bebouwingsconcentraties, de provincie richt zich op bedrijven in en om kwetsbare natuur. De GGD adviseert de afwaartse beweging te bevorderen met inachtneming van voldoende afstand tussen IV- bedrijven en omwonenden met de focus op blootstellingsreductie. De afwaartse beweging wordt programmatisch aangepakt. Enkele stappen die we zetten zijn: bedrijfsbezoeken, intrekken lege vergunningen, prioriteren van bedrijven en zoeken naar passende herbestemmingen.

Klimaatbeleid

In 2025 wordt de energievraag in de Kempen volledig voorzien vanuit duurzame bronnen en zijn we CO2-neutraal. Om dit te bereiken, moeten forse energiebesparingen en aanhoudende efficiencyverbeteringen in alle sectoren de energievraag met zestig procent reduceren ten opzichte van de huidige consumptie. Tegelijkertijd worden alle mogelijke hernieuwbare energiebronnen in de Kempen duurzaam aangewend om in de restvraag te voorzien. Dit potentieel is beschikbaar in diverse vormen zoals zon, wind, water en biomassa. De intensieve veehouderij draagt bij aan het realiseren van deze doelen, de gemeente stimuleert en faciliteert hierin, maar betreft dit ook in de vergunningverlening. Door voorlichting, regelgeving en stimuleringsmaatregelen wordt toepassing op boerderijniveau gebruikelijk.

2.3.4**LANDSCHAP*****Landschappelijke inpassing***

De gemeente vraagt ondernemers om met een deskundige partij een landschappelijk inpassingsplan op te stellen en ter beoordeling bij de gemeente aan te leveren. Bij de beoordeling worden deskundige partijen ingeschakeld. De gemeente verleent medewerking aan een ontwikkeling als er een kwantitatief en kwalitatief goed plan ligt.

Er zijn landschapsplannen voor de LOG's vastgesteld. Hierin zijn aspecten benoemd voor erfinrichting. Deze worden van toepassing verklaard op alle erfinrichtingen.

Wat de gemeente betreft, is het mogelijk een bestaand bouwblok van 1,5 ha netto zonder landschappelijke inpassing, aan te passen door een robuuste landschappelijke inpassing buiten het bouwblok toe te voegen. Inpassing buiten het bouwblok is op dit moment in strijd met de Verordening Ruimte. De gemeente gaat hierover het gesprek aan met de provincie Noord-Brabant.

Landschapsfonds

Het betreft een fonds waarbij de inzet van de middelen benut wordt voor kwaliteitsverbetering van het landschap. Op het moment ontbreken de lokale juridische en financiële instrumenten om hierin te sturen. Het opzetten van een landschapsfonds om de beoogde kwaliteitsverbetering te bereiken is noodzakelijk. Landschappelijke inpassing is een vereiste bij elke uitbreiding.

Daarnaast dient echter een extra investering gedaan te worden in ruimtelijke kwaliteit. Eerst wordt bekeken of deze ruimtelijke kwaliteit op de ontwikkellocatie kan plaatsvinden in de vorm van sloop van ongewenste bebouwing en/of extra versterkende landschappelijke inpassing. Kwaliteitsverbetering van het landschap wordt bij uitstek bereikt door sloop van ongewenste bebouwing. Indien dit niet mogelijk is, wordt de directe omgeving van de ontwikkellocatie in overweging genomen. Als laatste mogelijkheid kan gedacht worden aan een bijdrage in het landschapsfonds.

2.4

WAT BETEKENT DAT VOOR DE KADERNOTA?

Het gemeentelijk ruimtelijk beleid is één van de instrumenten waarover de gemeente beschikt om de visie te verwezenlijken. Andere instrumenten zijn bijvoorbeeld het gemeentelijk geurbeleid, de vergunningverlening, handhaving, de landschappelijke inpassing, stimuleringsmaatregelen en overleg met betrokkenen.

De gemeentelijke visie en deze kadernota vervullen daarmee een functie als kader c.q. bouwsteen voor het bestemmingsplan buitengebied fase 2 en als een van de toetsingskaders voor het afwegen van nu nog onbekende initiatieven, die via een eigen planologische procedure gerealiseerd kunnen worden.

Daartoe zal een conceptversie van deze kadernota ter inzage worden gelegd, zal deze worden besproken met betrokkenen en zal deze kadernota intensieve veehouderij, samen met de Nota van Uitgangspunten voor andere thema's voor het bestemmingsplan buitengebied fase 2, ter vaststelling worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Naast deze kadernota (ruimtelijke regels) zal de gemeente ook een beleidsregel gezondheid (nader uit te werken door gemeente en GGD) en een beleidsregel landschap (nader uit te werken door de gemeente in het kader van het bestemmingsplan buitengebied fase 2; dit betreft in principe alle functies dus niet alleen intensieve veehouderij) opstellen. Ook deze beleidsregels worden als concept ter inzage gelegd en later ter vaststelling aangeboden aan de raad.

Gezien de complexiteit van het gezondheidsvraagstuk en de hiaten in wetenschappelijke kennis is het nog niet mogelijk de beleidsregel gezondheid te koppelen aan het overleg en de besluitvorming over deze kadernota te koppelen. Het streven is deze te koppelen aan het bestemmingsplan buitengebied fase 2. Wel is in deze kadernota een voorstel voor interim-beleid opgenomen, ingegeven door het voorzorgsprincipe.

Wat is een duurzame locatie

De belangrijkste inhoudelijke opgave voor de kadernota die volgt uit de gemeentelijke visie is het concretiseren van de gemeentelijke visie als het gaat om de locatie(keuze) die bepalend is voor de mogelijkheden voor ontwikkelingen. Welke locaties zijn als duurzaam aan te merken en krijgen dus mogelijkheden voor uitbreiding? En welke locaties zijn dat niet? En wat betekent dat dan voor de regels in het bestemmingsplan buitengebied fase 2? Of voor initiatieven waarvoor een aparte planprocedure zal moeten worden gevolgd?

Hoe toetsen we MVO bij een planologische procedure?

Daarnaast zal de kadernota ook een eerste aanzet doen voor een vertaling van het begrip maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) in het ruimtelijke beleid van de gemeente. MVO is in de visie als volgt gedefinieerd: *Bij Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) neemt een bedrijf de verantwoordelijkheid voor de effecten van de bedrijfsactiviteiten op mens en milieu. Het bedrijf maakt bewuste keuzes om een balans te bereiken tussen People, Planet en Profit. Bedrijven kunnen zelfs nog een stapje verder gaan en zich richten op nieuwe marktkansen, groei en innovatie met winst voor mens, maatschappij en milieu. Nu en in de toekomst.*

In de gemeentelijke visie is aangegeven dat een weloverwogen locatiekeuze en maatregelen gericht op een goede landschappelijke inpassing belangrijke elementen zijn voor de ruimtelijke vertaling van het begrip MVO. Ook het beperken van de milieubelasting (geur, ammoniak, fijn stof, geluid) en de risico's met betrekking tot de gezondheid zijn daarbij van belang.

Voor een deel komen deze aspecten aan de orde bij de locatiekeuze (is een locatie duurzaam of niet?) en voor een deel komen ze ook terug in voorwaarden die al langer terug te vinden zijn in bestemmingsplannen buitengebied, zoals een goede landschappelijke inpassing en een goede milieuhygiënische inpasbaarheid. Relatief nieuw zijn een toets op risico's voor de volksgezondheid en een toets aan een aanvaardbaar woon- en leefklimaat via een beoordeling van cumulatieve milieubelasting.

In deze kadernota is beschreven welke aspecten van belang zijn bij het beoordelen van nieuwe initiatieven van intensieve veehouderij. Dit zal worden vertaald in de planregels van het bestemmingsplan buitengebied fase 2 (voorwaarden bij het toepassen van flexibiliteitsbepalingen) maar ook in de vorm van de beleidsregel die als toetsingskader wordt gebruikt voor initiatieven die via een aparte planologische procedure moeten worden geregeld.

HOOFDSTUK

3

Ontwikkelingen rijks- en
provinciaal beleid**3.1****RIJKSBELEID****3.1.1****OMVANG VAN DE VEESTAPEL**

Op 28 september 2011 stuurden de staatssecretarissen Bleker en Atsma de kabinetsvoornemens voor het toekomstige mestbeleid per brief naar de Tweede Kamer.

Kern van dat voornemen is dat de plafonds op de nationale veestapel (de varkens- en pluimveerechten en de melkquotering) vanaf 2015 verdwijnen en dat veehouderijbedrijven dan kunnen groeien zonder varkens- of pluimveerechten of melkquotum te verwerven van stoppende bedrijven. Daarmee verdwijnen dan de plafonds op de nationale veestapel, zodat de nationale en regionale veestapel kan toenemen. Als voorwaarde stellen Bleker en Atsma dat de bedrijven gegarandeerde afzet moeten hebben voor de mest. Afzetruimte kan zijn op landbouwgrond (bijvoorbeeld in de akkerbouw) of elders (bijvoorbeeld voor duurzame energieopwekking) in Nederland, verantwoorde afzet in de landbouw in het buitenland (export) of afzet bij een gecertificeerde mestverwerker. Deze verplichting moet er voor zorgen dat de productie van dierlijke mest in balans wordt gebracht met de vastgelegde beschikbare afzetruimte. Mest waarvoor geen verantwoorde afzet gevonden wordt, mag niet geproduceerd worden. Het huidige stelsel van dierproductierechten zal dan, uitgaande van realisatie van bovenstaande aanpak, in 2015 komen te vervallen zoals in de Meststoffenwet vastgelegd is.

Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) kwam in september 2011 met twee onderzoeksrapporten in verband met het toekomstige mestbeleid:

- “Welke veestapel past in Nederland?”
- “Afschaffen van productierechten in de veehouderij in 2015: gevolgen voor veehouderij en leefomgeving.”

Het PBL concludeert dat er risico's zijn verbonden aan veehouderij zonder een vorm van begrenzing op de omvang van de veestapel. Deze risico's zijn prominent voor het mest- en ammoniakbeleid, maar ook aanwezig voor volksgezondheid en dierenwelzijn. Bij afschaffing van productiebegrenzing in 2015 wordt een groei van de veestapel en de fosfaatuitscheiding verwacht. Begrenzing van de veestapel is voor de Nederlandse overheid geen doel op zich, maar onderdeel van het mestbeleid om de milieubelasting vanwege bemesting te verminderen. Dit wordt sinds 2006 geregeld via een stelsel van gebruiksnormen voor stikstof en fosfaat in kunstmest en dierlijke mest. Deze normen worden aangescherpt waardoor de zogeheten fosfaatgebruiksruimte tussen 2010 en 2015 met circa 20 miljoen kilogram afneemt.

Een aanscherping van de fosfaatgebruiksnormen in samenloop met groei van de veestapel zal de druk op de mestmarkt sterk verhogen, en daarmee ook de mestafzetkosten voor de veehouder.

Groei zal leiden tot schaalvergroting en mogelijk verdere regionale concentratie van de veehouderij waardoor de lokale druk op de leefomgeving toeneemt. Zo heeft een versoepeling van het stelsel van productierechten in 2008 geleid tot een onverwacht hoge toename van de varkensstapel met 8 procent in Noord-Brabant en Limburg, waar de concentratie al hoog was. Deze wijziging is twee jaar later weer teruggedraaid.

Afschaffing van productiebegrenzing zal ook kunnen leiden tot een grote verandering in de structuur van de veehouderij, bijvoorbeeld als de economisch sterkere melkveehouderij de varkenshouderij verdringt op de mestmarkt of als megabedrijven de kleinere gezinsbedrijven verdringen.

WAT BETEKENT DIT VOOR DE INTENSIEVE VEEHOUDERIJ IN OIRSCHOT EN DE KADERNOTA

De omvang van de veestapel zal vanaf 2015 landelijk en regionaal niet meer worden bepaald door varkens- en pluimveerechten en melkquotering. Een toename van de veestapel in Oirschot is vanuit dat perspectief mogelijk. Op basis van de bouwblokken zoals die zijn opgenomen in het bestemmingsplan buitengebied 2010, is een groei van 50% van de huidige omvang van de intensieve veehouderij in Oirschot mogelijk. Maken deze intensieve veehouderijen ook nog eens gebruik van de mogelijkheden om bouwblokken te vergroten tot de provinciale maxima (1,5 hectare), dan kan de sector nog eens 25% groeien. Een dergelijke groei zet de ambities zoals geformuleerd in de gemeentelijke visie onder druk. Als bedrijven uitbreiden binnen hun bouwblok, kan de gemeente weinig sturen. Daarom wordt ingezet op het beperken van de ruimte binnen bouwblokken op niet-duurzame locaties. Daarnaast zal de gemeente moeten aangeven waar groei wel en waar niet mogelijk is, en onder welke voorwaarden.

Intensieve veehouderijen zullen hun mestafzet moeten regelen, bijvoorbeeld in de vorm van mestverwerking. Er zullen vragen om planologische medewerking met betrekking tot mestverwerkingsinstallaties op de gemeente afkomen. De gemeente zal in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied fase 2 aangeven waar dergelijke initiatieven mogelijk zijn of hiervoor aparte procedures moeten volgen.

3.1.2

MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG TOEKOMST VEEHOUDERIJ EN ADVIES GGD

Op 23 september 2011 heeft Hans Alders in zijn rapport 'Van mega naar beter, rapportage van de maatschappelijke dialoog over schaalgrootte en toekomst van de veehouderij', aangeboden aan staatssecretaris Bleker van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Bij deze presentatie is de volgende samenvatting van het rapport gegeven: bij alle betrokkenen in de primaire sector, de keten, de maatschappelijke organisaties en de kennisinstellingen, blijkt de bereidheid te bestaan om samen met de overheid invulling te geven aan een visie op de toekomst van de veehouderij. De algemene overtuiging is daarbij dat business as usual geen begaanbare weg is: men wil invulling geven aan een versnelling van een duurzame veehouderij en daarmee aan een toekomst voor de veehouderij in Nederland. In de dialoog is volgens Alders geconstateerd dat het voldoen aan wet- en regelgeving nog niet betekent dat sprake is van maatschappelijke acceptatie. De maatschappelijke eisen die worden gesteld, gaan een stuk verder.

Advies GGD

Mede als reactie op het rapport van de commissie Alders heeft de GGD in oktober 2011 een advies en een actualisatie van het Informatieblad Intensieve veehouderij en Gezondheid uitgebracht. De GGD adviseert om uit voorzorg bij nieuwbouw en planontwikkeling geen intensieve veehouderij in een straal van 250 meter van gevoelige bestemmingen te bouwen en geen gevoelige bestemmingen binnen 250 meter van intensieve veehouderijen te bouwen. De GGD vindt dat binnen de afstand van 250 – 1000 meter tussen een landbouw-ontwikkelingsgebied (LOG) of bedrijf tot een woonkern of lintbebouwing bij vergunningverlening een aanvullende gezondheidskundige risicobeoordeling moet worden uitgevoerd. In het daaruit voortvloeiende advies kunnen dan bedrijfsspecifieke kenmerken, zoals diersoort, type bouw (open/gesloten stal), ligging, windrichting en andere ruimtelijke ordeningsaspecten, worden meegewogen.

Andere partijen, zoals het IRAS (betrokken bij het gezondheidsonderzoek) en de LTO, hebben kritiek geuit op het advies van de GGD, omdat hiervoor de wetenschappelijke onderbouwing ontbreekt. Dat er sprake van een grote leemten in kennis over de relatie tussen intensieve veehouderij en gezondheid wordt door alle partijen onderschreven.

Reactie staatssecretaris Bleker naar aanleiding van behandeling van het advies cie. Alders

Een begrenzing stellen aan de omvang van een veehouderijbedrijf in Nederland acht staatssecretaris Bleker van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) op dit moment niet opportuun. Wel wil het kabinet, wanneer dat nodig mocht zijn vanuit andere dan ruimtelijke overwegingen, zoals volksgezondheid, sociaaleconomische effecten of ethiek, een grens kunnen stellen aan de omvang van bedrijven op een locatie. Het kabinet zal hiervoor een wettelijke voorziening treffen. Dat schrijft Bleker aan de Tweede Kamer. Het kabinet heeft de Gezondheidsraad om advies gevraagd om een beoordelingskader te maken voor de gezondheidsrisico's van blootstelling aan verschillende micro-organismen die afkomstig zijn van de veehouderij. Daarbij is aan de Gezondheidsraad ook gevraagd om het nut en de noodzaak van een norm voor een minimale afstand tussen veebedrijven en woongebieden te onderzoeken. Ook moet daarbij naar mogelijke technische maatregelen worden gekeken en moet de Gezondheidsraad onderscheid maken tussen verschillende typen veehouderijbedrijven.

WAT BETEKENT DIT VOOR DE KADERNOTA

De visie over de intensieve veehouderij die de gemeente heeft vastgesteld, is in lijn met het advies van de commissie Alders als het gaat om de ambitie om de overgang naar een meer duurzame vorm van intensieve veehouderij te versnellen. Een deel van de aspecten die vallen onder de noemer "maatschappelijk verantwoord ondernemen" is te vertalen in ruimtelijke criteria die gehanteerd kunnen worden in een bestemmingsplan buitengebied of een beleidsregel. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om een goede landschappelijke inpassing, het behoud van een goed woon- en leefmilieu, een evenredige verdeling van de schaarse milieuruimte en het koppelen van ruimtelijke voorwaarden aan de planologische medewerking aan ontwikkeling van intensieve veehouderij.

Een ander deel van die aspecten, zoals dierwelzijn, de toepassing van innovatieve technieken en gezondheid, is niet of maar beperkt te vertalen in ruimtelijke criteria in een bestemmingsplan buitengebied. Het advies van de GGD biedt concrete handvatten voor een ruimtelijke vertaling, maar wordt ook bekritiseerd omdat voldoende kennis nog ontbreekt en gezondheidsrisico's niet alleen samenhangen met afstanden en grootte van bedrijven.

Indien het GGD advies onverkort wordt overgenomen, wordt het grootste deel van de veehouderijen in Oirschot “op slot gezet”. Dit is af te leiden uit de kaarten die zijn opgenomen in de concept kadernota. Hierin zijn ook varianten van het hanteren van afstandscriteria opgenomen.

Interim toetsingskader gezondheid

In de concept kadernota is voorgesteld om tot gereedkoming van het lokale toetsingskader later dit jaar en/of eventuele nationale toetsingskader uit te gaan van de door de GGD geadviseerde minimum afstand van 250 meter tussen nieuwe stallen en woningen.

In het raadsvoorstel ter vaststelling van deze kadernota is voorgesteld om, totdat het lokale toetsingskader gereed is, een interim toetsingskader gezondheid te hanteren in lijn met het beleid zoals in de visie en de concept kadernota is neergelegd en gekoppeld aan milieuaspecten zoals geur- en fijnstofemissie. Samengevat komen die neer op het vanuit het voorzorgsprincipe niet meewerken aan planologische uitbreidingen en vergunningverlening als sprake is van overbelaste situaties vanuit de gedachte dat dan een groter gezondheidsrisico aanwezig is. Oplossingen kunnen door de ondernemer gevonden worden in brede toepassing van de best beschikbare technieken (BBT). In paragraaf 4.2 van deze kadernota is het interim toetsingskader gezondheid nader uitgewerkt.

Indien het advies van de gezondheidsraad tijdig beschikbaar is, zal dat worden vertaald in het lokale toetsingskader gezondheid en worden meegenomen in het bestemmingsplan buitengebied fase 2.

3.2

PROVINCIAAL BELEID

3.2.1

STRUCTUURVISIE, VERORDENING RUIMTE EN RECONSTRUCTIEPLAN

De provincie Noord-Brabant heeft de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (SVRO) waarin het nieuwe beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040) wordt beschreven op 1 oktober 2010 vastgesteld. Op 1 januari 2011 is de Structuurvisie van kracht geworden. De structuurvisie vervangt de Interim Structuurvisie (ISV), is zelfbindend voor de provincie, maar niet voor gemeenten, en geeft voor de opgenomen beleidsonderdelen het provinciale belang aan.

Wat betreft het buitengebied kent de structuurvisie een aantal wijzigingen ten opzichte van de ISV die samenhangen met de zonering van natuur, landschap en landbouw. Gebiedsaanduidingen in de ISV zijn (deels) samengevoegd in gebiedsaanduidingen in de SVRO, wat als consequentie heeft dat het gedetailleerde beleid uit de ISV is losgelaten.

In de SVRO is daarbij in het hele buitengebied, buiten de ecologische hoofdstructuur, uitgegaan van een ‘ja-mits’ benadering (ontwikkeling kan onder voorwaarden van tegenprestaties, veelal landschappelijk) terwijl in de ISV een sterk onderscheid wordt gemaakt tussen gebieden met waarden, waarvoor het ‘nee-tenzij’ principe geldt, en gebieden zonder waarden waar ontwikkelingen mogelijk zijn (ja-mits principe).

WAT BETEKENT DIT VOOR DE KADERNOTA

Daar waar ontwikkeling mogelijk is, dus op duurzame locaties intensieve veehouderij, geldt er op basis van de gemeentelijke visie ook een ja-mits benadering. Ontwikkelen kan, mits verantwoord. In andere gebieden is er sprake van een nee of nee-tenzij principe. Zo zijn in extensiveringsgebieden duurzame locaties uitgesloten en zijn er ook andere gebieden aan te wijzen waar de ruimte voor ontwikkeling zeer beperkt is of andere functies het primaat hebben.

De Verordening Ruimte is één van de instrumenten om het provinciaal ruimtelijk beleid te realiseren, naast bijvoorbeeld ontwikkelingsgerichte communicatieve en financiële instrumenten. De Verordening Ruimte bevat instructieregels die van belang zijn voor gemeenten bij het opstellen van hun bestemmingsplannen.

De Brabantse Verordening Ruimte is tot stand gekomen in twee fasen. Fase 1 gaat over de onderwerpen waarvoor het Rijk uitwerking van de provincie vraagt en de onderwerpen die zijn gebaseerd op eerder vastgesteld beleid. Ook de consequenties van de besluiten van Provinciale Staten (PS) over de ontwikkelingsmogelijkheden van de intensieve veehouderij zijn in de Verordening Ruimte fase 1 verwerkt. In de verordening fase 2 zijn onderwerpen geregeld die voortkomen uit verplichtingen door provinciale keuzes in de Structuurvisie en uit het ontwerp 'Algemene Maatregel van Bestuur Ruimte'.

Hieronder zijn de provinciale beleidskaders beschreven die relevant zijn voor het beleid ten aanzien van de intensieve veehouderij. Het bestemmingsplan buitengebied fase 2 moet voldoen aan de regels uit de verordening. Binnen deze provinciale spelregels heeft de gemeente haar eigen beleidsvrijheid. Mits de maximum maten uit de Verordening Ruimte niet worden overschreden, bestaat er dus ruimte voor aanvullend gemeentelijk beleid.

Voor de regels geldt een gebiedsindeling, de integrale zonering intensieve veehouderij, zoals die is opgenomen in het Reconstructieplan Beerze-Reusel en is weergegeven in afbeelding 1:

- Binnen extensiveringsgebieden is geen nieuwvestiging, uitbreiding (van bouwblokken), hervestiging of omschakeling van intensieve veehouderijen mogelijk. Uitbreiding van bebouwing ten behoeve van intensieve veehouderij binnen het bestaande bouwblok is sinds 1 oktober 2010 niet meer mogelijk op basis van de Verordening.¹
- Binnen verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden is hervestiging of uitbreiding mogelijk mits sprake van duurzame locatie en bouwblokken mogen niet groter worden dan 1,5 hectare. Nieuwvestiging is niet (meer) mogelijk.
- Ontheffingsmogelijkheid (onder voorwaarden) tot uitbreiden van bouwblokken tot een maximum van 2,5 ha in de landbouwontwikkelingsgebieden en voor zogenaamde lopende zaken een ontheffing voor bouwblokken groter dan 1,5 hectare in de verwevingsgebieden. De provincie moet die ontheffing verlenen.

¹ Het is nog onduidelijk of de aanscherping van het provinciaal beleid via de Verordening Ruimte past binnen de uitgangspunten van de Reconstructiewet Concentratiegebieden. De provincie wil mede daarom de Reconstructieplannen intrekken.

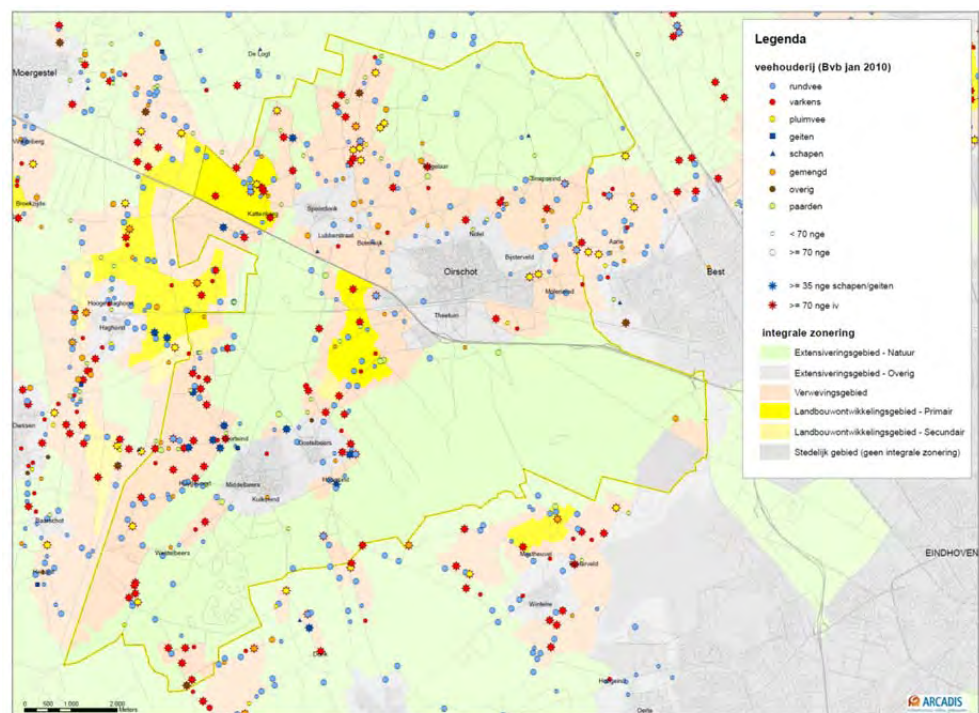
Door de gemeente Oirschot zijn elf verzoeken tot ontheffing door GS ingediend. Voor acht locaties is op 20 december 2011 een ontwerpbesluit tot verlening bekend gemaakt, voor drie locaties is een besluit tot weigering van de ontheffing genomen.

Duurzame locaties

In het reconstructieplan en in de verordening is het beleid ten aanzien van duurzame locaties aangeduid, onder andere in de vorm van een aantal criteria die bepalend zijn of een locatie wel of niet als duurzaam kan worden aangemerkt. Op basis van de Verordening is uitbreiding van het bouwblok mogelijk in verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden, mits er sprake is van aantoonbaar ruimtelijk-economische belangen, zuinig ruimtegebruik en de ontwikkeling is aanvaardbaar vanuit het oogpunt van milieu (met name ammoniak, geur, fijn stof en gezondheid voor mensen) en ruimte (met name natuur, landschap en cultuurhistorie).

Afbeelding 1

Integrale zonerings
intensieve veehouderij en
ligging veehouderijen (2010)

Landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's)

In de gemeente Oirschot is het LOG Langerijt gelegen en een gedeelte van het LOG Stille Wille. Deze LOG's zijn opgenomen in het Reconstructieplan Beerze-Reusel uit 2005.

In de Verordening Ruimte is een ontheffingsmogelijkheid van GS opgenomen voor het toestaan van uitbreiding van bouwblokken tot maximaal 2,5 hectare. Aan GS is de bevoegdheid toegekend om landbouwontwikkelingsgebieden of delen daarvan aan te wijzen waar in principe ontheffing verleend kan worden. Een definitieve nadere aanduiding is nu nog niet beschikbaar.

Wel hebben GS in juli 2010 kaarten vastgesteld en gepubliceerd waarin voornamelijk een aantal delen van de landbouwontwikkelingsgebieden zijn uitgesloten voor een dergelijke ontheffing van de provincie. Grote delen van het LOG Langerijt overlappen met deze (uitgesloten)gebieden c.q. zones.

Het LOG Stille Wille kent ook overlap met de deze gebieden/zones (vooral rondom de kern Haghorst en het recreatiegebied Stille Wille), maar dat geldt niet voor het gedeelte dat op het grondgebied van de gemeente Oirschot is gelegen.

WAT BETEKENT DIT VOOR DE KADERNOTA

Daar waar ontwikkeling mogelijk is, dus op duurzame locaties intensieve veehouderij, geldt er op basis van de gemeentelijke visie een ja-mits benadering. Ontwikkelen kan, mits verantwoord. In andere gebieden is er sprake van een nee of nee-tenzij principe. Zo zijn in extensiveringsgebieden duurzame locaties uitgesloten en zijn er in de gemeentelijke visie ook andere gebieden benoemd waar de ruimte voor ontwikkeling zeer beperkt is of andere functies het primaat hebben.

De ontwikkelingsmogelijkheden moeten passen binnen de provinciale randvoorwaarden. In het bestemmingsplan buitengebied zal een maximum van 1,5 hectare voor locaties in het verwevingsgebied gelden en 1,5 of meer hectare in het LOG. Uitbreidingen daarboven zijn niet mogelijk of moeten via een aparte procedure worden geregeld.

LOG Langerijt blijft bestaan in het provinciaal beleid. Een wijziging van de provinciale gebiedstypering moet plaatsvinden via een wijziging in de Verordening Ruimte en/of het Reconstructieplan.

De gemeente heeft de beleidsruimte om in haar beleid de ontwikkelingsmogelijkheden van het LOG Langerijt gelijk te schakelen met die van verwevingsgebieden.

3.2.2

ADVIES COMMISSIE VAN DOORN EN VERBOND VAN DEN BOSCH

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant riepen eind 2010 de Commissie-Van Doorn (eerder aangeduid als de Topcommissie) in het leven, met als opdracht zich 'vanuit de context van de gehele agrofoodsector te buigen over de verduurzaming van de gangbare veehouderij in Brabant'. De bevindingen van de commissie moesten uitmonden in een versnellingsagenda voor de veehouderij die concreet aangeeft hoe de sector zich de komende jaren duurzaam dient te ontwikkelen.

Als sluitstuk van de werkzaamheden van de Commissie Van Doorn is op vrijdag 2 september 2011 het Verbond van Den Bosch gesloten met de volgende ambities:

De supermarkketens in Nederland hebben in 2020 alleen nog duurzaam vlees in de schappen liggen. Ze creëren daarmee een marktzekerheid die de veehouderij de ruimte biedt zich om te vormen tot 'zorgvuldig intensief'. Hierin staat dierenwelzijn centraal, is de volksgezondheid gewaarborgd en zijn afoalkringlopen gesloten.

Als eerste wordt een halt toegeroepen aan het preventief gebruik van antibiotica. Vanaf 1 januari 2012 krijgen dieren alleen nog antibiotica als ze ziek zijn. Ook geldt vanaf die datum een zwarte lijst, met daarop antibiotica die om redenen van volksgezondheid niet langer in de veehouderij gebruikt mogen worden. In een later stadium treden bindende afspraken over sluitende grondstoffen- en afoalkringlopen in werking.

Deze gefaseerde aanpak biedt de diverse schakels binnen de vleesketen ruimte om op een gelijkmatige wijze hun processen te verduurzamen. Alle maatregelen en processtappen maken deel uit van een integraal ketenkwaliteitssysteem dat een substantieel basisniveau aan duurzaam vlees garandeert. Alle ketenschakels (van grond tot mond) dienen minimaal aan dat niveau te voldoen.

De volgende partners nemen deel van het Verbond van Den Bosch: Jumbo Supermarkten, Albert Heijn, Plus Supermarkten, C1000, MCD Supermarkten, Sligro Food Group, Coöp Supermarkten, Spar, Vomar, Deen Supermarkten, Dekamarkt, Dirk van den Broek, Hoogvliet, Jan Linders, Nettorama, Poiesz Supermarkten, Boni-Markten, VION Food Group, VanDrie Group, Plukon Royale, Nutreco, Agrifirm, De Heus Voeders, LTO-Nederland, ZLTO, NVV, Brabants Landschap en Provincie Noord-Brabant.

Het advies van de Commissie Van Doorn ("Al het vlees duurzaam") waarschuwt dat eventuele krimp van de veestapel de Brabantse economie zal schaden en stelt dat een vorm van intensiteit in de veehouderij noodzakelijk blijft gezien de toenemende vraag naar voedsel in de wereld. Verder is gesteld in het advies: "Als samenleving zullen we de intensieve veehouderij moeten helpen zich te transformeren tot een zorgvuldige veehouderij, waar het welzijn van het dier centraal staat, veilig en gezond (onder andere door minimaal gebruik antibiotica) een conditio sine qua non vormen en de overlast voor omgeving en samenleving tot aanvaardbare proporties is teruggebracht.

Intensief wordt zorgvuldig intensief. Dit inzicht brengt met zich mee dat de invulling van een dergelijk zorgvuldige veehouderij veel meer omvat dan louter het vaststellen van aantallen dieren."

In het advies van de Commissie Van Doorn is anders dan de maat van 1,5 hectare niet of slechts ten dele uitgewerkt hoe "duurzaam vlees in de Nederlandse supermarkten" vertaald wordt op bedrijfsniveau en wat dat betekent voor het vlees dat voor de export bestemd is.

Reactie GS van Noord-Brabant op het advies van de Commissie Van Doorn

Begin november 2011 heeft het college van Gedeputeerde Staten haar integrale uitwerking van de Commissie Van Doorn. Deze visie is op 9 december in Provinciale Staten besproken en vastgesteld.

Enkele onderdelen uit de visie van GS zijn:

- GS onderschrijven de conclusies van de Commissie Van Doorn.
- Bouwblokken in LOG's worden voorlopig beperkt tot 1,5 ha. Als er meer duidelijkheid is wat betreft de criteria op het gebied van dierwelzijn en volksgezondheid kan dat besluit heroverwogen worden.
- GS gaan actief met gemeenten en burgers aan de slag waar het beste mestverwerkingsinitiatieven gelegen kunnen worden.
- Op het gebied van volksgezondheid trekt provincie nog geen conclusies, wacht men het rapport van Gezondheidsraad (verwacht in 2012) af.
- GS willen opnieuw een discussie gaan voeren over de melkveehouderij, die is volgens GS in Brabant al te vergelijken met de intensieve veehouderij.
- GS maakt zich zorgen over het afschaffen van de dierrechten, als dat gebeurt en het leidt tot een enorme toestroom naar Brabant.

WAT BETEKENT DIT VOOR DE KADERNOTA

In lijn met de visie op de intensieve veehouderij streeft de gemeente Oirschot naar een duurzame productie van vlees. Uitbreiding boven 1,5 hectare is op basis van het Statenbesluit over de integrale uitwerking advies Commissie Van Doorn vooralsnog niet mogelijk, ook niet via een ontheffing van de verordening. Mogelijk worden er later wel weer mogelijkheden geboden voor uitbreidingen boven 1,5 hectare. Dergelijke uitbreidingen moeten al op basis van de Verordening fase 2 via aparte procedures geregeld worden. Het beleid ten aanzien van mestverwerkingsinitiatieven wordt meegenomen in het bestemmingsplan buitengebied fase 2 en is geen onderdeel van deze kadernota.

De provincie wacht het advies van de Gezondheidsraad af en gaat geen interim-beleid voeren. De gemeente zal voorlopig uit voorzorg uitgaan van het hiervoor beschreven interim-toetsingskader. Het advies van de Gezondheidsraad zal worden verwerkt in een gemeentelijke beleidsregel gezondheid en het interim-beleid uit deze kadernota vervangen. Indien het advies van de Gezondheidsraad tijdig beschikbaar is zal dat worden meegenomen in het bestemmingsplan buitengebied fase 2.

3.3

MILIEURUIMTE VOOR DE ONTWIKKELING VAN DE INTENSIEVE VEEHOUDERIJ

In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau, die is opgesteld in het kader van de m.e.r.-procedure voor het nieuwe bestemmingsplan buitengebied, is beschreven dat de regels ten aanzien van de maximale belasting van geur uit stallen (Wet geurhinder en veehouderij en de daarop gebaseerde gemeentelijke normstelling) en de belasting van natuurgebieden door de emissie van ammoniak uit stallen, sterk bepalend is voor de milieuruimte van veehouderijen. In mindere mate zijn ook de eisen ten aanzien van luchtkwaliteit (vooral bij pluimveebedrijven) en de geluidsbelasting (verkeer, ventilatoren) bepalend voor de milieuruimte.

Gemeentelijk geurbeleid

De gemeenteraad van Oirschot heeft in haar vergadering van 29 november 2011 een nieuw ontwerp geurverordening vastgesteld en daarin (nieuwe) normen opgenomen met betrekking tot de maximale geurbelasting door veehouderijen. Als intensieve veehouderijen een nieuwe milieuvergunning aanvragen (omgevingsvergunning – milieu) worden de vastgestelde normen gebruikt als toets kader voor die vergunning. Overschrijding van de norm is niet vergunbaar, tenzij er al een hogere belasting in het verleden is vergund. In dat geval is op basis van de huidige milieuwetgeving een hogere belasting wel vergunbaar, mits een eventuele toename van het aantal dieren gepaard gaat met een reductie van de emissie. In haar ruimtelijk beleid moet de gemeente in het kader van een toets aan een goed woon- en leefklimaat de geurbelasting (voor- en achtergrondbelasting) meewegen.

Natuurbeschermingswet 1998 en Verordening Stikstof en Natura2000

De mogelijkheden voor ontwikkeling van veehouderijen in de gemeente Oirschot worden mede bepaald door de (on)mogelijkheden om een Natuurbeschermingswet-vergunning (Nb-wet-vergunning) te krijgen voor de gewenste ontwikkeling van het bedrijf en de eisen en randvoorwaarden die voortvloeien uit de Verordening Stikstof en Natura2000 die in juli 2010 door Provinciale Staten is vastgesteld.

De verordening stelt op grond van de bevoegdheid van de provincie in het kader van de Natuurbeschermingswet (extra) technische eisen aan stallen die qua emissiereductie verder gaan dan de vereisten uit de landelijke regelgeving (Besluit Huisvesting). Nieuwe stallen worden vanaf juli 2010 getoetst aan de streefwaarden die in de bijlagen bij de verordening zijn genoemd en de toepassing van stallen/technieken met een ammoniakemissie per dier die ligt onder die streefwaarden. Deze eisen gelden voor nieuwe stallen, niet voor bestaande stallen. Uiterlijk op 1 januari 2028 (na drie beheerplanperioden) dient het bedrijf als geheel gemiddeld te voldoen aan de vereisten uit de provinciale verordening.

Aanvragen voor een Nb-wet-vergunning c.q. meldingen worden getoetst aan het gecorrigeerd emissieplafond. Dit is de emissie van ammoniak volgens de op 7 december 2004 geldende vergunning, gecorrigeerd voor de vereisten uit de AMvB Huisvesting. Is de emissie in de nieuwe, aangevraagde situatie hoger dan dit gecorrigeerd emissieplafond, dan dient er gesaldeerd te worden via de depositiebank, een provinciaal registratie- en monitoringssysteem dat de ontwikkelingen van de stikstofdepositie op de gevoelige Natura2000-gebieden registreert. Is er onvoldoende saldo beschikbaar, dan kan de vergunning niet verleend worden. Is er voldoende saldo beschikbaar of is de emissie in de nieuwe, aangevraagde situatie lager dan het gecorrigeerd emissieplafond (en wordt voldaan aan de hiervoor beschreven eisen met betrekking tot maximale emissie per dierplaats), dan is er vanuit de verordening geen belemmering voor vergunningverlening.

De planologische ontwikkelruimte voor veehouderijen die in het bestemmingsplan wordt geboden, kan bij een correcte uitvoering van deze regels niet gepaard gaan met een toename van de depositie van stikstof. Daar waar een veehouderijbedrijf gebruik wil maken van de geboden planologische ontwikkelruimte, zal dit gepaard moeten gaan met een emissieniveau (van ammoniak) dat ligt onder het gecorrigeerd plafond op bedrijfsniveau of, bij een toename, bij een minstens even zo grote gebleken afname van depositie op elk gevoelig habitatgebied door stoppers en krimpers. Deze administratie verloopt via de Depositiebank bij de provincie Noord-Brabant.

Indien de intensieve veehouderijen in Oirschot gebruik zouden maken van de uitbreidingsruimte binnen de vigerende bouwblokken uit het bestemmingsplan 2010 en hierbij alleen voldoen aan de landelijke eisen (besluit Huisvesting), dan zou de ammoniakbelasting op de omringende Natura2000-gebieden sterk toenemen. Een dergelijke ontwikkeling is niet vergunbaar. De bedrijven zullen of gebruik moeten maken van elkaars milieuruimte (groeiers benutten de ruimte van stoppers) of de emissies vergaand, verder dan standaard wettelijk vereist, moeten reduceren.

WAT BETEKENT DIT VOOR DE KADERNOTA

In de gemeentelijke visie zijn doelen geformuleerd met betrekking tot reductie van emissies, het toepassen van innovatieve duurzame technieken en de reductie van blootstelling (geur, fijn stof) en depositiepieken (ammoniak en natuur). Via de gemeentelijke geurverordening en provinciale stikstofverordening zijn al belangrijke stappen gezet om die doelen te bereiken. Een mogelijke toename van de veestapel zet de snelheid van de reductie van de emissies en belasting onder druk. De inzet van innovatieve technieken om emissies te reduceren gaat vaak gepaard met een toename van het aantal dieren om de investeringen te kunnen dragen.

Via het ruimtelijk spoor kan de gemeente een concrete bijdrage leveren aan de afwaartse beweging (blootstellingsreductie), door het stoppen en krimpen van intensieve veehouderijen te stimuleren/faciliteren (onder andere een passende herbestemming mogelijk maken) en ruimte te geven onder voorwaarde van voldoende afstand en hierbij de bestaande milieubelasting mee te wegen. De groeiers in de intensieve veehouderij zullen gebruik moeten maken van de milieurimte die “beschikbaar” komt door deze afwaartse beweging.

HOOFDSTUK

4 Gemeentelijk ruimtelijk beleid

4.1

DUURZAME LOCATIES

4.1.1

INLEIDING

In de gemeentelijke visie, zoals die in hoofdstuk 2 is samengevat, is aangegeven dat vanuit deze gemeentelijke visie uitbreiding van bouwblokken mogelijk is op zogenaamde duurzame locaties IV, mits er sprake is van maatschappelijk verantwoord ondernemen. In de visie is aangegeven dat het begrip duurzame locatie nader wordt uitgewerkt in deze kadernota, ten behoeve van het bestemmingsplan 'Buitengebied fase 2 en de beoordeling van initiatieven waarvoor een zelfstandige procedure wordt gevolgd.

In dit hoofdstuk is een uitwerking van het begrip duurzame locatie opgenomen. De basis hiervoor zijn de in het vorig hoofdstuk beschreven visie, de provinciale beleidskaders en de tussenresultaten van het milieuonderzoek (MER).

Definitie duurzame locatie in provinciale verordening

In de Verordening Ruimte van de provincie is aangegeven dat uitbreiding van het bouwblok mogelijk is in verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden, mits er sprake is van aantoonbaar ruimtelijk-economische belangen, zuinig ruimtegebruik en de ontwikkeling aanvaardbaar is vanuit het oogpunt van milieu (met name ammoniak, geur, fijn stof en gezondheid voor mensen) en ruimte (met name natuur, landschap en cultuurhistorie).

Deze provinciale definitie staat aan de basis van de gemeentelijke uitwerking in deze kadernota. Dit in het licht van het besef dat er bij vele partijen behoefte bestaat aan een zo helder mogelijke afbakening, maar dat elke uitwerking en aanduiding op basis van beschikbare gegevens op gemeenteniveau een bepaalde mate van tijdgebondenheid bevat en dat nieuwe kennis en inzichten (bijvoorbeeld over de relatie tussen intensieve veehouderij en gezondheid) kan leiden tot een bijstelling van de uitwerking.

De uitwerking heeft daarom gestalte gekregen door:

- helderheid te bieden over de locaties c.q. gebieden die zeker niet als duurzaam worden aangemerkt (de zogenaamde nee-gebieden), en
- door op basis van de nu beschikbare gegevens en inzichten gebieden aan te wijzen die waarschijnlijk niet (de zogenaamde nee, tenzij gebieden) of onder voorwaarden wel (de zogenaamde ja, mits gebieden) als duurzaam kunnen worden aangemerkt.

In bijlage 1 is een kaart opgenomen waarop deze indeling is aangegeven. In het kader van het bestemmingsplan fase 2 zal deze indeling op perceelsniveau worden begrensd.

In het bestemmingsplan buitengebied fase 2 zal deze kadernota en dus ook onderstaande uitwerking van het begrip duurzame locatie intensieve veehouderij, worden verwerkt in de planregels, vooral bij de binnenplanse flexibiliteitsregels.

Het gaat dan om de volgende onderdelen:

- De begrenzing van de bouwblokken van intensieve veehouderijen.
- De binnenplanse mogelijkheid tot vergroting van bouwblokken van intensieve veehouderijen, tot maximaal 1,5 hectare. Die vergroting is alleen mogelijk in bepaalde deelgebieden en onder voorwaarden.
- Nevenactiviteiten en functieveranderingen op niet-duurzame locaties intensieve veehouderij.

Bij de beoordeling van concrete initiatieven via een zelfstandige procedure zal er worden getoetst op de (dan actuele) kadernota, inclusief de gemeentelijke uitwerking van het begrip duurzame locatie.

Het gaat daarbij onder andere om:

- een eventuele omschakeling naar intensieve veehouderij;
- eventuele uitbreidingen van bouwblokken van intensieve veehouderijen, boven 1,5 hectare;
- eventuele nieuwvestiging van intensieve veehouderijen in het LOG Stille Wille.

4.1.2

GEBIEDEN DIE ZIJN UITGESLOTEN (NEE-GEBIEDEN)

De gebieden die zijn uitgesloten als duurzame locatie zijn:

- de extensiveringsgebieden (rond natuurgebieden en kernen) inclusief de bestaande kernen c.q. het "niet-reconstructiegebied" (Reconstructieplan Beerze-Reusel 2005);
- delen van het verwevingsgebieden waar er een primaat ligt bij andere functies (zoals wonen en verblijf) dan intensieve veehouderij en ook al eerder als zodanig zijn of worden opgenomen in ruimtelijke plannen van de gemeente:
  - toekomstige uitbreidingsgebieden van kernen;
  - enkele ontwikkellocaties, zoals deze opgenomen zijn in de gemeentelijke Structuurvisie, vastgesteld in 2004: Stripse Kampen, de Kemmer en Stille Wille, zoals aangeduid op de strategiekaart Landelijk Gebied;
- zones van 250 meter rondom de kernen en de vastgestelde uitbreidingen van die kernen. Deze gebieden worden uitgesloten om toekomstige knelpunten met betrekking tot een goed woon- en leefmilieu en de realiseerbaarheid van de ontwikkelingen uit de structuurvisie te voorkomen en om invulling te geven aan het voorzorgsprincipe met betrekking tot volksgezondheid.

Vergroting van bouwblokken voor de intensieve veehouderij is in deze gebieden uitgesloten. In de extensiveringsgebieden is op grond van de provinciale Verordening uitbreiding van bebouwing voor intensieve veehouderij al uitgesloten.

Daar waar er in de verwevingsgebieden binnen dit nee-gebied geen sprake is van aantoonbare concrete initiatieven voor uitbreiding in de periode tot vaststelling van deze kadernota en de beleidsregel en er nu geen sprake is van een bouwblok-op-maat, wordt de omvang van bestaande bouwblokken teruggebracht. Bij aantoonbare concrete initiatieven wordt bij het begrenzen van het bouwblok op maat het initiatief meegenomen. Het betreft alleen initiatieven die tussen 1 februari en 1 juni 2012 (conform de overgangsregeling) kenbaar worden gemaakt, voorzien van een deugdelijke uitwerking en onderbouwing.

De nieuwe begrenzing wordt vastgelegd in het bestemmingsplan buitengebied fase 2. In dit bestemmingsplan fase 2 worden geen mogelijkheden geboden voor uitbreiding van intensieve veehouderijen in deze nee-gebieden.

Omschakeling naar intensieve veehouderij in deze gebieden is uitgesloten.

In deze gebieden zal in het bestemmingsplan buitengebied fase 2 een wijzigingsbevoegdheid worden opgenomen naar wonen of een passende nevenactiviteit. Dit om hiermee de gewenste afwaartse beweging te stimuleren. Dit zal verder worden uitgewerkt in de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan buitengebied fase 2.

In de bijlage (bijlage 2) is een kaart opgenomen waarin de totstandkoming van dit “nee-gebied” is toegelicht.

4.1.3

GEBIEDEN MET BELANGRIJKE WAARDEN OF BEPERKTE MILIEURUIMTE (NEE, TENZIJ GEBIEDEN)

De gebieden die zijn aangeduid als “nee, tenzij” gebied bestaan uit de verwevingsgebieden en het LOG Langerijt en waar er sprake is van belangrijke waarden op het gebied van natuur en landschap en/of gebieden waar er sprake is van een beperkte milieuruimte en dus ook een hogere kans op blootstelling aan gezondheidsrisico's. Het gaat om gebieden die niet al uitgesloten zijn (dus geen overlap met het nee-gebied).

De volgende gebieden zijn aangewezen als nee-tenzij gebied:

- De gebieden die in de nu vervallen handleiding duurzame locaties (Reconstructieplan 2005) waren uitgesloten als duurzame locaties vanwege de overlap met enkele categorieën uit de Groene Hoofdstructuur uit het Streekplan 2002.
- De gebieden die in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening van de provincie (2010) zijn aangeduid als “Kerngebied van de Groenblauwe Structuur”.

- De bebouwingsconcentraties in het buitengebied:
  - zoals deze zijn opgenomen in de uitvoeringsnota Buitengebied in Ontwikkeling (2010) en het Bestemmingsplan buitengebied fase 1 (2010);
  - In de uitvoeringsnota worden daarnaast nog bebouwingsconcentratie benoemd die nog nader uitgewerkt dienen te worden. De gemeente heeft er voor gekozen om in het bestemmingsplan Buitengebied fase 2 twee extra bebouwingsconcentraties op te nemen, namelijk: het gebied Voorteindseweg - Middelbeers en Westelbeers. De overige extra bebouwingsconcentraties die in de uitvoeringsnota staan genoemd, worden niet opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied fase 2.
- Enkele ontwikkellocaties, zoals deze opgenomen zijn in de gemeentelijke Structuurvisie, vastgesteld in 2004: ontwikkelingslinten, ontwikkelingszones en zoekgebied De Scheper, zoals aangeduid op de strategiekaart Landelijk Gebied.
- De gebieden waar er sprake is van een beperkte milieuruimte (geur, fijn stof, geluid) en een hogere kans op blootstelling (gezondheid). Als indicatie is hierbij gebruik gemaakt van de milieuruimte op het gebied van geur uit stallen. In de bijlage van deze kadernota (bijlage 3) is voor de voorbeeldbedrijven zoals genoemd in het advies van de csie. Van Doorn aangegeven welke emissies dergelijke bedrijven hebben. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen “standaard” emissiearme stallen en stallen en technieken die een verdergaande reductie van de emissies bereiken. De gemeente kiest er voor om het gebied met een milieuruimte (geurhinder) van 25.000 odeur units als indicatorwaarde voor het begrip “voldoende milieuruimte” te hanteren. Voor de varkens- en pluimveebedrijven die technieken toepassen die in Noord-Brabant verplicht zijn voor nieuwe stallen (verordening stikstof en Natura 2000) is een dergelijke emissieruimte in principe voldoende. Voor bedrijven met melkgeiten of vleeskalveren zijn er nog weinig emissie reducerende technieken beschikbaar. Deze bedrijven hebben meer milieuruimte nodig en daar voor zou een indicator-waarde van 50.000 Ou passend zijn. In de bijlagen van deze kadernota is in kaarten het effect van het toepassen van een hogere indicatorwaarde (dus 50.000 Ou in plaats van 25.000 Ou) in beeld gebracht. Omdat bedrijven met melkgeiten en vleeskalveren in de gemeente Oirschot beperkt voorkomen en verreweg de meeste intensieve veehouderijen varkens- of pluimveebedrijven zijn, is gekozen voor een indicator-waarde die aansluit bij deze bedrijven, dus 25.000 Ou.

Voor elk initiatief geldt dat de gemeente dit zal toetsen op een evenredige verdeling van de beperkte milieuruimte, onder andere doordat aangetoond wordt dat de op dat moment best beschikbare en betaalbare technieken worden gebruikt die leiden tot een beperkte milieubelasting, rekening houdend met het type en de grootte van het bedrijf en de milieusituatie en -belasting ter plaatse (zie paragraaf 4.2).

Daar waar er in de verwevingsgebieden binnen dit nee-tenzij gebied geen sprake is van aantoonbare concrete initiatieven voor uitbreiding in de periode tot vaststelling van deze kadernota en de beleidsregel en er nu geen sprake is van een bouwblok-op-maat, wordt de omvang van bestaande bouwblokken teruggebracht tot een strakke begrenzing rond de inrichting. Bij aantoonbare concrete initiatieven wordt bij het begrenzen van het bouwblok op maat het initiatief meegenomen.

Het betreft alleen initiatieven die tussen 1 februari en 1 juni 2012 (conform de overgangsregeling) kenbaar worden gemaakt, voorzien van een deugdelijke uitwerking en onderbouwing.

De nieuwe begrenzing van de bouwblokken in deze gebieden wordt vastgelegd in het bestemmingsplan buitengebied fase 2. Vergroting van bouwblokken is in deze gebieden slechts in beperkte mate mogelijk. Beperkt houdt in dat er via een wijzigingsbevoegdheid kan worden meegewerkt aan een vergroting van het bouwblok tot maximaal 15% (in de concept kadernota was een percentage van 10% opgenomen) van het bouwblok bij vaststelling van het bestemmingsplan buitengebied fase 2. Bij een dergelijke uitbreiding gelden de voorwaarden zoals die in paragraaf 4.2 zijn genoemd en de vertaling daarvan in de planregels van het bestemmingsplan buitengebied fase 2.

De gemeente zal via een aparte planologische procedure medewerking verlenen aan het initiatief indien uit de toetsing van een concreet initiatief blijkt dat de veronderstelde belemmeringen (belangrijke waarden op het gebied van natuur en landschap, weinig milieuruimte of hogere kans op blootstelling risico's volksgezondheid) niet aanwezig zijn en/of de ontwikkeling gepaard gaat met een vergaande verbetering van het woon- en leefmilieu. Dat betekent dat aan alle normen voldaan wordt en dat bij een zogenaamde overbelaste situatie (geurhinder) de geurhinder daalt tot de vastgestelde (voorground)normen. Waar ondernemers bereid zijn meer te doen dan wettelijke vereist (MVO) is de gemeente bereid tot meer ontwikkelruimte. De gemeente verwacht dat de initiatiefnemer een plan ontwikkelt dat past binnen de gemeentelijke visie intensieve veehouderij.

Omschakeling naar intensieve veehouderij in deze gebieden is uitgesloten.

In deze gebieden zal in het bestemmingsplan buitengebied fase 2 een wijzigingsbevoegdheid worden opgenomen naar wonen of een passende nevenactiviteit. Dit om hiermee de gewenste afwaartse beweging te stimuleren. Dit zal verder worden uitgewerkt in de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan buitengebied fase 2.

In de bijlage zijn kaarten (bijlage 2) opgenomen waarin de totstandkoming van dit "nee-tenzij gebied" is toegelicht.

4.1.4

POTENTIËLE DUURZAME GEBIEDEN

De overige gebieden (delen van de verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden) zijn aangeduid als "ja, mits" gebied. Vergroting van bouwblokken is onder voorwaarden mogelijk, tenzij uit de toetsing van een concreet initiatief blijkt dat er belangrijke belemmeringen zijn (belangrijke waarden op het gebied van natuur en landschap, weinig milieuruimte of hogere kans op blootstelling risico's volksgezondheid) of de ontwikkeling gepaard gaat met een ongewenste verslechtering van het woon- en leefmilieu.

De begrenzing van bouwblokken, zoals vastgelegd in het Bestemmingsplan buitengebied fase 1, is leidend voor de begrenzing van de bouwblokken in fase 2.

Vergroting van bouwblokken is mogelijk tot maximaal 1,5 hectare. In het LOG Stille Wille is op basis van het gemeentelijk beleid een vergroting van een bouwblok tot maximaal 2,5 hectare mogelijk. Op basis van de laatste voorstellen van GS en besluiten van PS (9 december 2011) is een uitbreiding boven 1,5 hectare vooralsnog niet (meer) toegestaan. Bij een uitbreiding van het bouwblok gelden de voorwaarden zoals die in paragraaf 4.2 zijn genoemd en de vertaling daarvan in de planregels van het bestemmingsplan buitengebied fase 2.

Omschakeling naar intensieve veehouderij in deze gebieden is onder voorwaarden mogelijk, maar in het algemeen geldt hiervoor het nee, tenzij principe. Essentieel voor de gemeentelijke medewerking is dat de omschakeling een knelpunt elders oplost en geen nieuw knelpunt oplevert, dus onderdeel is van een afwaartse beweging en gepaard gaat met het beëindigen van een locatie intensieve veehouderij die gelegen is in een extensiveringsgebied (extensiveringsgebied natuur in het reconstructiegebied of extensiveringsgebied overig binnen de gemeente Oirschot) of een als niet-duurzaam aangeduid gebied binnen de gemeente Oirschot.

Ook dient er per saldo sprake te zijn van een verbetering van het woon- en leefklimaat of een vermindering van de milieubelasting op natuurwaarden.

Binnen verwevingsgebieden en het provinciale LOG Langerijt is omschakeling naar intensieve veehouderij uitgesloten binnen de 1000 meter zones rondom kernen en de 500 meter zone rondom de ontwikkellocaties (structuurvisie 2004) en de bebouwingsconcentraties in het buitengebied. Ook omschakeling van een niet-agrarische functie naar intensieve veehouderij is in deze gebieden uitgesloten.

Het omschakelen naar intensieve veehouderij wordt niet mogelijk gemaakt in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied fase 2, ook niet via wijzigingsbevoegdheden. Voor elke omschakeling dient dus een zelfstandige planologische procedure te worden gevolgd.

Bij de beoordeling van concrete initiatieven gelden onder andere de voorwaarden die in de volgende paragraaf 4.2 zijn genoemd.

4.2

VOORWAARDEN: DE RUIMTELIJKE UITWERKING VAN MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

In het bestemmingsplan buitengebied fase 1 en in het bestemmingsplan buitengebied fase 2 zijn en worden regels gesteld, zoals bouwregels (onder andere maximale goot- en bouwhoogte en afstanden tot wegen en perceelgrenzen) en gebruiksregels. Vergroting van bouwblokken, alleen mogelijk op duurzame locaties, wordt mogelijk gemaakt via een wijzigingsbevoegdheid. In de nee-tenzij gebieden tot maximaal 15% van het bouwblok op maat, in de ja-mits gebieden tot maximaal 1,5 hectare (bestemmingsplan buitengebied fase 2) of tot maximaal 2,5 hectare (LOG Stille Wille, via een aparte procedure, mits passend binnen het dan vigerende provinciaal beleid).

Bij Maatschappelijke Verantwoord Ondernemen, zoals in deze kadernota is beschreven) is in de nee-tenzij gebieden een vergroting van bouwblokken van meer dan 15% mogelijk, via een zelfstandige procedure. Waar ondernemers bereid zijn meer te doen dan wettelijke vereist (MVO) is de gemeente bereid tot het bieden van ontwikkelruimte.

De gemeente verwacht dat de initiatiefnemer een plan ontwikkelt dat past binnen de gemeentelijke visie intensieve veehouderij. Voor elke uitbreiding van bouwblokken van de intensieve veehouderij in de ja-mits of nee-tenzij gebieden (in de nee-gebieden is dat uitgesloten), gelden de volgende voorwaarden:

- De gemeente sluit in haar definitie van intensieve veehouderij in het bestemmingsplan buitengebied fase 2 aan bij de definitie die is opgenomen in de verordening ruimte 2011. Op locaties waar slechts een zeer kleine neventak intensieve veehouderij aanwezig is (kleiner dan 20 nge), is de inzet om die locaties in het bestemmingsplan buitengebied fase 2 niet te voorzien van de aanduiding “intensieve veehouderij” omdat er dan veelal geen sprake zal zijn van een gebouw gebonden bedrijfsvoering. Bij een omvang van een agrarisch bedrijf van 10 nge of minder zal er geen bouwblok worden toegekend.
- De vergroting van het bouwblok is noodzakelijk uit het oogpunt van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering in relatie tot de continuïteit van het bedrijf.
- Binnen gebouwen wordt ten hoogste één bouwlaag gebruikt voor het houden van dieren, met uitzondering van volière- en scharrelstallen voor legkippen waar ten hoogste twee bouwlagen gebruikt mogen worden.
- Uit een inrichtingsplan moet blijken dat een goede ruimtelijke uitstraling gewaarborgd is. Voor bouwblokken tot 1,5 hectare dient minimaal 10% van het bouwblok benut te worden voor de landschappelijke inpassing. Afhankelijk van de locatie en het initiatief eist de gemeente we een grotere oppervlakte landschappelijke inpassing, deze inpassing mag buiten het bouwblok gerealiseerd worden. De realisatie van de inpassing dient te worden zeker gesteld via een overeenkomst.
- Er dient sprake te zijn van een goede milieuhygiënische uitvoerbaarheid.
- Er dient geen sprake te zijn van een onevenredige aantasting van:
  - het straat- en het bebouwingsbeeld;
  - de verkeersveiligheid;
  - de natuurlijke, cultuurhistorische, visueel-landschappelijke, abiotische en archeologische waarden;
  - de waterhuiskundige situatie;
  - het woon- en leefmilieu van de omgeving.
- Er voldaan kan worden aan de randvoorwaarden uit de Natuurbeschermingswet en de op deze wet gebaseerde provinciale regels.

- Uit de onderbouwing van het initiatief blijkt dat er wordt voldaan aan de actuele voorgrondnormen zoals deze door de gemeenteraad zijn vastgesteld in de verordening/gebiedsvisie in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij. Dit geldt ook voor bedrijven die op basis van een eerdere vergunning een voorgrondbelasting hebben die hoger is dan de actuele voorgrondnorm.
- Uit de onderbouwing van het initiatief blijkt dat er sprake is en blijft van een goed woon- en leefmilieu in de omgeving van de intensieve veehouderij, onder andere op het gebied van de achtergrondbelasting met betrekking tot geur. De streefwaarden met betrekking tot de maximale achtergrondbelasting zoals genoemd in de gebiedsvisie Wgv uit november 2011 zijn daarvoor een goede indicatie. De absolute en relatieve bijdrage van de veehouderij aan de achtergrondbelasting en de verandering van die bijdrage wordt in deze afweging betrokken.
- Er is sprake van een evenredige verdeling van de beperkte milieuruimte die beschikbaar is, onder andere doordat aangetoond wordt dat de op dat moment best beschikbare en betaalbare technieken worden gebruikt die leiden tot een beperkte milieubelasting, rekening houdend met het type en grootte van het bedrijf. De eisen kunnen variëren (BBT tot BBT⁺⁺) afhankelijk van de milieusituatie en milieubelasting.
- De nieuwe stallen voldoen minimaal aan de voorwaarden uit het certificeringssysteem Maatlat Duurzame Veehouderij.

Een Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV)-stal is een veestal met een lagere milieubelasting, met onder meer maatregelen voor diergezondheid en dierenwelzijn en draagt daardoor bij aan de verduurzaming van de veehouderij. Het certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV) wordt beheerd door SMK onder verantwoordelijkheid van het College van Deskundigen Maatlat Duurzame Veehouderij en is gekoppeld aan een aantal overheidsregelingen.

MDV is ontwikkeld voor de diercategorieën eenden, kalkoenen, konijnen, leghennen, melkvee, varkens, vleeskalveren en vleeskuikens.

- Ammoniakemissie: stallen dienen voorzien te zijn van een emissie reducerend systeem dat de emissie meer reduceert dan wettelijk verplicht wordt gesteld.
- Dierenwelzijn: in de stallen dienen maatregelen te worden getroffen om het welzijn te verbeteren, bij de puntenwaardering voor de maatregelen is uitgegaan van de meerwaarde voor het dier.
- Diergezondheid: bij dit thema zijn de maatregelen gebaseerd op drie uitgangspunten: preventie dat ziekten het bedrijf binnenkomen, verhinderen dat een ziekte zich binnen het bedrijf verspreidt en het verbeteren van de weerstand van het dier in de stal.
- Energie: de maatregelen dragen bij om CO₂-uitstoot terug te dringen via energiebesparing en opwekking van duurzame energie ten behoeve van het eigen gebruik.
- Fijn stof: maatregelen zijn gericht op de emissiereductie van fijn stof naar het milieu en het verminderen van fijn stof in de dierverschikking.
- Bedrijf & omgeving: dit thema is uitgewerkt in vier onderwerpen. Landschap is daarvan het belangrijkste. De andere zijn omgevingsgerichtheid, verstoring (geur, geluid, licht) en water.

Voor bedrijven met grote (> 300 nge) en zeer grote aantallen dieren (> 700 nge) geldt een hoger ambitieniveau op de maatlatten dierenwelzijn en diergezondheid: het minimaal aantal te behalen punten voor de MDV op de maatlatten dierenwelzijn en diergezondheid is afhankelijk gemaakt van het aantal dieren op het bedrijf. Als een ondernemer een stal laat certificeren, wordt voor de bepaling van de bedrijfsgrootte (aantal dierplaatsen) het gehele bedrijf meegerekend en niet alleen de omvang van de nieuwe stal.

Interim toetsingskader gezondheid

Indien het advies van de gezondheidsraad tijdig beschikbaar is, zal dat worden vertaald in een gemeentelijke beleidsregel gezondheid en worden meegenomen in het bestemmingsplan buitengebied fase 2. Vooruitlopend op het advies van de Gezondheidsraad hanteert de gemeente een interim-toetsingskader. Samengevat komt dat interim-toetsingskader er op neer dat vanuit het voorzorgsprincipe de gemeente niet zal meewerken aan planologische uitbreidingen en vergunningverlening als sprake is van overbelaste situaties vanuit de gedachte dat dan een groter gezondheidsrisico aanwezig is. Oplossingen kunnen door de ondernemer gevonden worden in brede toepassing van de best beschikbare technieken (BBT).

Hierbij gelden de volgende criteria:

- Geen nieuwe emissiepunten op kleinere afstand van een overbelast gevoelig object zoals woningen dan de reeds bestaande emissiepunten. Blootstellingsrisico's zijn empirisch te koppelen aan afstand deze moet dus minimaal gelijk blijven.
- Geen overschrijding van de norm voor voorgrondbelasting van geur zoals vastgelegd in de Verordening Geurhinder en veehouderij.
- De streefwaarden voor achtergrondbelasting van geur zoals vastgelegd in de "Geurgebiedsvisie Oirschot 2011". De absolute en relatieve bijdrage van de veehouderij aan de achtergrondbelasting en de verandering van die bijdrage wordt in deze afweging betrokken.
- Geen overschrijding van de fijnstof normen met inachtneming van de achtergrondconcentratie. In veel gevallen is bij uitbreidingen van veehouderijen sprake van "niet in betekenende mate", dit betekend dat de uitbreiding relatief weinig invloed heeft ten opzichte van de achtergrondconcentraties en uitgebreide toetsing achterweg kan blijven. Dit kan ook het geval zijn indien reeds sprake is van overschrijding van de achtergrondconcentraties, de wettelijke norm bedraagt 40µg/m3. Indien sprake is van een te hoge achtergrondconcentratie is uitbreiding niet mogelijk.

4.3

RELATIE MET DE M.E.R-PROCEDURE

Op 29 september 2010 heeft de gemeenteraad van Oirschot het bestemmingsplan buitengebied fase 1 vastgesteld. Dit is een plan dat een beperkt aantal ontwikkelingen mogelijk maakt. Inmiddels zijn de voorbereidingen gestart voor het opstellen van een bestemmingsplan buitengebied fase 2, waarin een aantal onderwerpen aan de orde komt, dat bewust niet in fase 1 is meegenomen. Het gaat dan onder meer om de (m.e.r-plichtige) ontwikkelingen bij intensieve veehouderijen, de boomteeltvisie en de glastuinbouw.

Met het vastleggen van planologische mogelijkheden voor intensieve veehouderijen in een nieuw bestemmingsplan is er formeel sprake van een m.e.r.-plichtig beleidskader. Het voorgenomen planologisch beleid van de gemeente voor de intensieve veehouderij kan immers worden aangemerkt als een kader voor latere m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten².

Om die reden en omdat er eventueel een zogenaamde Passende Beoordeling volgens de Natuurbeschermingswet moet worden opgesteld, dient voor het nieuwe bestemmingsplan een m.e.r.- procedure te worden doorlopen.

Het op te stellen milieueffectrapport (MER) zal als onderbouwing dienen voor het nieuwe bestemmingsplan fase 2. De verwachte effecten van het voorgenomen beleid, zoals in deze kadernota is beschreven, worden in dit MER beschreven.

Deze verwachte effecten worden vergeleken met de effecten van het onverkort overnemen van het provinciaal beleid en de effecten indien de uitbreidingsmogelijkheden beperkt blijven tot de bouwblokken zoals deze zijn aangeduid in het bestemmingsplan fase 1.

De (tussen)resultaten van het MER kunnen aanleiding geven tot bijstelling of verfijning van deze kadernota of een nadere invulling van deze kadernota in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied. Bij het opstellen van deze concept kadernota is al gebruik gemaakt van tussenresultaten uit het MER.

Voor deze m.e.r.-procedure is de gemeente Oirschot zowel initiatiefnemer als Bevoegd Gezag. Praktisch betekent dit dat het College van Burgemeester en Wethouders het bestemmingsplan en het MER voorbereidt en dat de gemeenteraad het bestemmingsplan vaststelt. Bij de vaststelling maakt de gemeenteraad gebruik van het MER en de reacties en adviezen die worden gegeven naar aanleiding van de ter visie legging van het ontwerp-bestemmingsplan en het MER.

² Te weten besluiten over milieu- en bouwvergunningen (met inwerkingtreding van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) per 1-10-2010 vervangen door de omgevingsvergunning) van veehouderijen met een omvang boven de m.e.r.-drempel (artikel 7.2 Wet milieubeheer: het gaat om de categorieën C14 en D14 van het Besluit m.e.r.).

4.4

EFFECTEN OP DE UITBREIDINGSMOGELIJKHEDEN VAN VEEHOUDERIJEN

In onderstaande tabel is op basis van het vergunningenbestand van de veehouderijen en de bouwblokken van bedrijven op basis van het bestemmingsplan 2010 aangegeven hoe de verdeling is van de bedrijven met een tak intensieve veehouderij over de verschillende gebieden (nee, nee-tenzij en ja-mits gebied). Hierbij is ook een relatie gelegd met de integrale zonering intensieve veehouderij.

De aantallen zijn niet meer dan een indicatie, omdat de begrenzing van de deelgebieden nog niet op perceel niveau beschikbaar is en veehouderijen nu op basis van het visueel middelpunt zijn toebedeeld aan een zone.

Tabel 4.1

Aantal intensieve veehouderijen per deelgebied

Aanduiding integrale zonering Reconstructieplan	Ja, mits	Nee, tenzij	Nee	Totaal
Tak intensieve veehouderij > 70 nge				
Niet-reconstructiegebied (kernen)	0	0	1	1
Extensiveringsgebied rond natuur	0	0	16	16
Extensiveringsgebied overig (rond kernen)	0	0	0	0
Verwevingsgebied en LOG Langerijt	26	27	3	56
LOG Stille Wille	4	2	0	6
<i>Subtotaal</i>	30	29	20	79
Tak intensieve veehouderij 1 – 70 nge				
Niet-reconstructiegebied (kernen)	0	0	2	2
Extensiveringsgebied rond natuur	0	0	22	22
Extensiveringsgebied overig (rond kernen)	0	0	11	11
Verwevingsgebied en LOG Langerijt	19	39	4	62
LOG Stille Wille	1	2	0	3
<i>Subtotaal</i>	20	41	39	100
Totaal: alle veehouderijen met een tak intensieve veehouderij				
Niet-reconstructiegebied (kernen)	0	0	3	3

Aanduiding integrale zonering Reconstructieplan	Ja, mits	Nee, tenzij	Nee	Totaal
Extensiveringsgebied rond natuur	0	0	38	38
Extensiveringsgebied overig (rond kernen)	0	0	11	11
Verwevingsgebied en LOG Langerijt	45	66	7	118
LOG Stille Wille	5	4	0	9
Totaal	50	70	59	179
<i>% van het totaal</i>	<i>28%</i>	<i>39%</i>	<i>33%</i>	<i>100%</i>

Uit de cijfers blijkt dat de veehouderijen op locaties die op basis van deze concept kadernota zijn aangeduid als “nee-gebied”, vooral gelegen zijn in de extensiveringsgebieden. Deze zijn al op basis van provinciaal beleid uitgesloten als een duurzame locatie een groot gedeelte van de intensieve veehouderijen gelegen in het verwevingsgebied zijn gelegen in het “nee-tenzij” gebied. Deze locaties zijn op basis van de gehanteerde criteria niet bij voorbaat als duurzaam aangemerkt. In het bestemmingsplan buitengebied fase 2 zal het bouwblok op deze locaties zoals aangeduid in het bestemmingsplan fase 1 worden heroverwogen. Uitbreidingen van het bouwblok van meer dan 15% zullen niet mogelijk worden gemaakt in het bestemmingsplan buitengebied fase 2. De gemeente kan wel via een aparte procedure medewerking verlenen aan een verdere vergroting, mits het initiatief past binnen de kader en doelen van deze kadernota en de gemeentelijke visie op de gewenste ontwikkeling van de intensieve veehouderij.

Al eerder in dit rapport is aangegeven dat de bouwblokken, zoals begrensd in het bestemmingsplan buitengebied uit 2010, nog veel ruimte bieden voor uitbreiding van het aantal dieren en stallen. In totaal is de potentiële uitbreidingsruimte binnen de bouwblokken 50% van de huidige productieomvang van de intensieve veehouderij in Oirschot.

Binnen die gebieden die in deze concept kadernota zijn aangeduid als niet-duurzaam (nee, nee-tenzij gebieden), liggen bijna 80 locaties met een tak intensieve veehouderij in het verwevingsgebied of LOG, waarvan ruim 30 locaties met een grotere (volwaardige) tak intensieve veehouderij. Ongeveer de helft (44) van die 80 locaties is minder intensief bebouwd van gemiddelde vergelijkbare locaties van intensieve veehouderijen in Zuid-Nederland³. Dat zijn vooral locaties die nu een kleinere tak intensieve veehouderij hebben, namelijk 36 van de 44. Waarschijnlijk betreffen de risico's voor een ongewenste ontwikkeling hier vooral het overnemen van deze kleinere, niet-duurzame locaties door ondernemers met meerdere locaties.

³ Inschatting ARCADIS op basis van m.e.r.-studies voor de provincies Limburg en Noord-Brabant en diverse gemeenten in die provincies.

Als veehouderijen groeien naar de omvang en intensiteit geschetst door de Commissie Van Doorn, kan ongeveer driekwart van de grotere locaties op plekken die als niet duurzaam zijn aangemerkt nog vooruit binnen het bouwblok uit 2010. Het gaat om ongeveer twintig locaties. Hier liggen risico's vooral door een verdere schaalvergroting door bestaande ondernemers op locaties als niet duurzaam worden aangemerkt, zonder dat de gemeente hier via een nieuw bestemmingsplan of een beleidsregel op kan sturen. In de gemeentelijke visie is aangegeven dat de gemeente Oirschot wel wil sturen. Dit is verder uitgewerkt in deze kadernota.

4.5

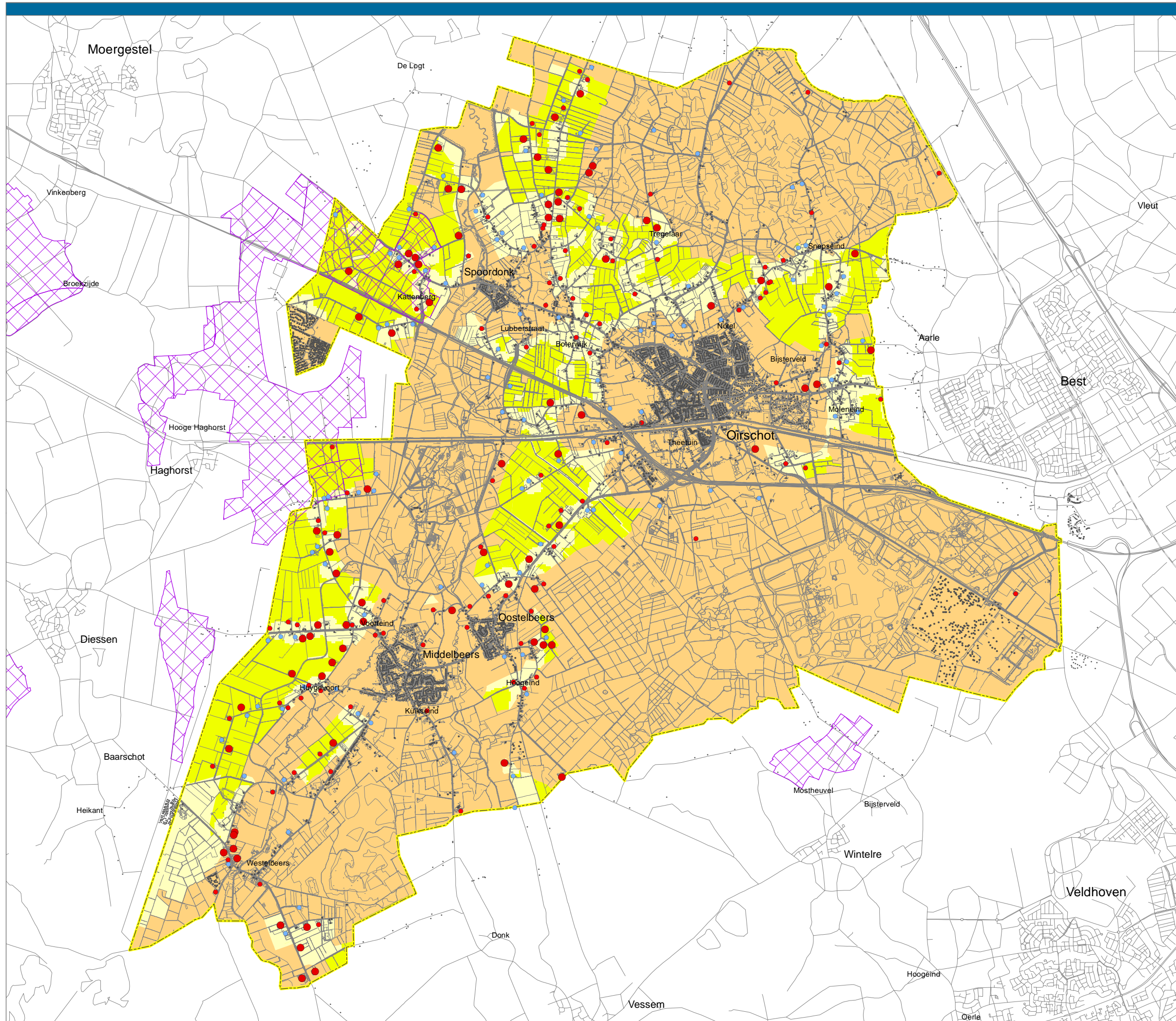
SAMENVATTING BELEIDSREGELS

Tabel 4.2
Samenvatting
beleidsregels

Beleid ontwerp bestemmingsplan intensieve veehouderij en fase 2	Extensiveringsgebied	Verwevingsgebied	LOG
Is uitbreiding binnen bestaand bouwblok mogelijk? (Afhankelijk van milieuvergunning)	Nee	Ja In nee of nee, tenzij gebied strakkere begrenzing BOM	Ja In nee of nee, tenzij gebied strakkere begrenzing BOM
Is uitbreiding van het bouwblok mogelijk?	Nee	Ja, mits duurzaam Max 1,5 hectare Indien niet duurzaam: geen uitbreiding of zeer beperkt (max 15%), nodig voor continuïteit. Bij MVO meer ruimte voor uitbreiding, via een aparte procedure.	Ja, mits duurzaam LOG Langerijt: zie beleid verwevingsgebied In BP tot maximaal 1,5 hectare Boven 1,5 hectare tot max 2,5 hectare alleen via aparte procedure (raad), mits passend binnen provinciale beleidskaders.
Is nieuwvestiging mogelijk?	Nee	Nee	Nee *tenzij provincie beleid aanpast, dan wel in LOG Stille Wille
Is omschakeling naar intensieve veehouderij mogelijk (alleen op agrarische bouwblokken)	Nee	Indien duurzaam en afwaartse beweging >1000 meter van kernen en >500 meter ontwikkellocaties en bebouwingsconcentraties Alleen via een aparte procedure (raad) Max 1,5 hectare Alleen op agrarische bouwblokken	Indien duurzaam en afwaartse beweging Alleen via een aparte procedure (raad) Max 2,5 hectare, mits passend binnen provinciale beleidskaders. Ook omschakeling niet-agrarisch naar intensieve veehouderij

BIJLAGE 1 Gebiedsindeling kadernota

Legenda

veehouderij

- met een tak intensieve veehouderij 1 - 69 nge
- met een tak intensieve veehouderij 70 nge of meer
- overige veehouderijbedrijven

duurzaamheid

- extensiveringsgebied of stedelijk gebied
  - bebouwde kom
  - toekomstige uitbreidingsgebieden structuurvisie
  - 250m zone rondom bebouwde kom en toekomstige uitbreidingsgebieden structuurvisie
  - Stripse Kampen, De Kemmer, Stille Wille
  - GHS natuurparel, overig bos- en natuurgebied, natuurontwikkelingsgebied, leefgebied kwetsbare soorten
  - kerngebied groen-blauw
  - geurruimte < 25000 ou
  - bebouwingsconcentraties
  - ontwikkelingslinten/zones
  - zoekgebied De Scheper
  - overig verwevingsgebied en landbouwontwikkelingsgebied
- Nee   Ja, mits
- landbouwontwikkelingsgebied

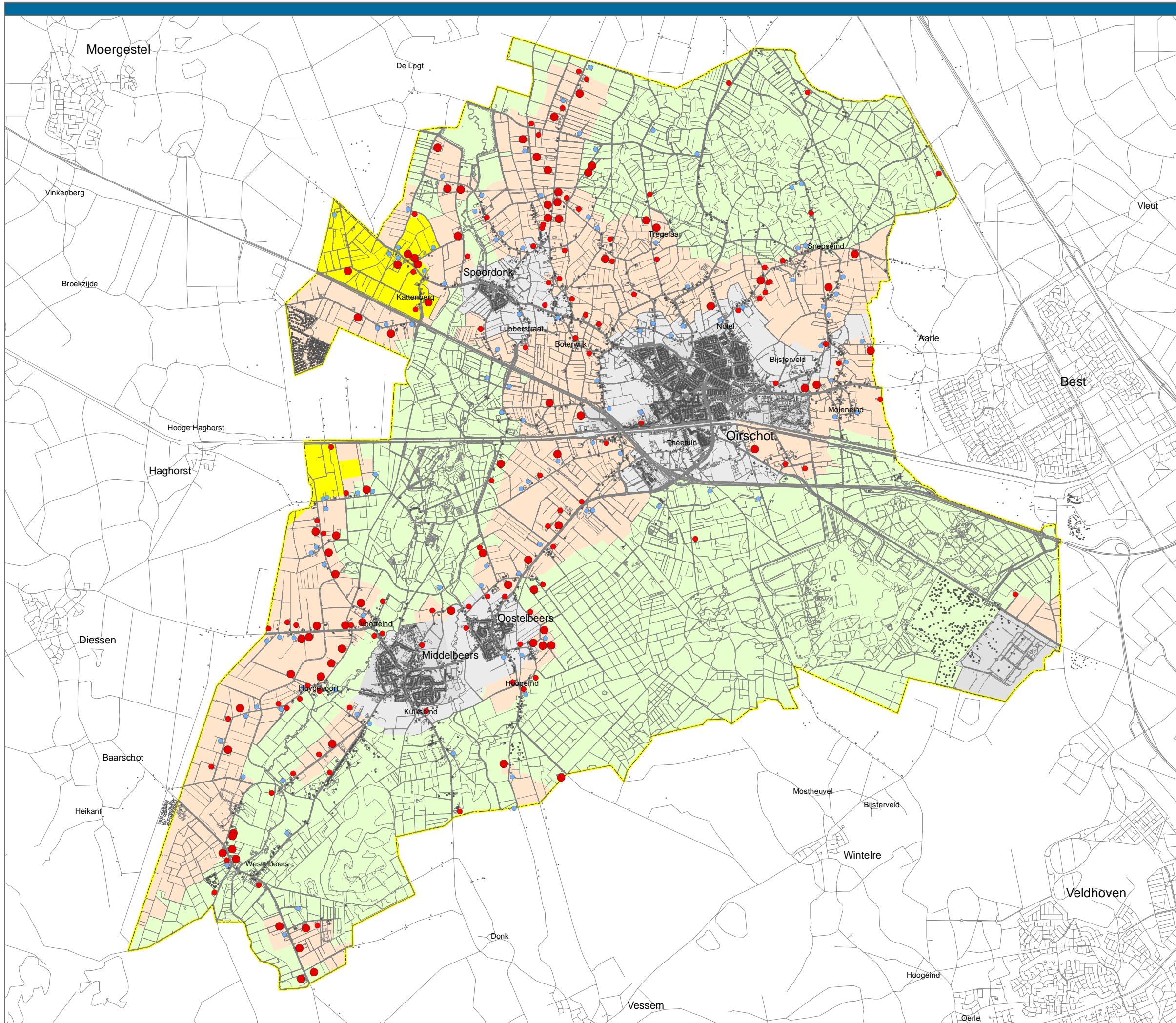
Kadernota intensieve veehouderij gemeente Oirschot

Bijlage 1 Gebiedsindeling concept kadernota
 variant indicatieve milieuruimte geur minimaal 25.000 Ou

opdrachtgever: **gemeente Oirschot**   uitvoering: **ARCADIS**
Infrastructuur, milieu, gebouwen

BIJLAGE 2 Toelichtende kaarten bij gebiedsindeling

Legenda

veehouderij

- met een tak intensieve veehouderij 1 - 69 nge
- met een tak intensieve veehouderij 70 nge of meer
- overige veehouderijbedrijven

integrale zonering

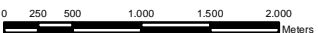
- extensiveringsgebied - natuur
- extensiveringsgebied - overig
- verwevingsgebied (incl. Langereyt)
- landbouwontwikkelingsgebied
- stedelijk gebied (geen integrale zonering)

Plan MER Bestemmingsplan buitengebied gemeente Oirschot

Integrale zonering intensieve veehouderij

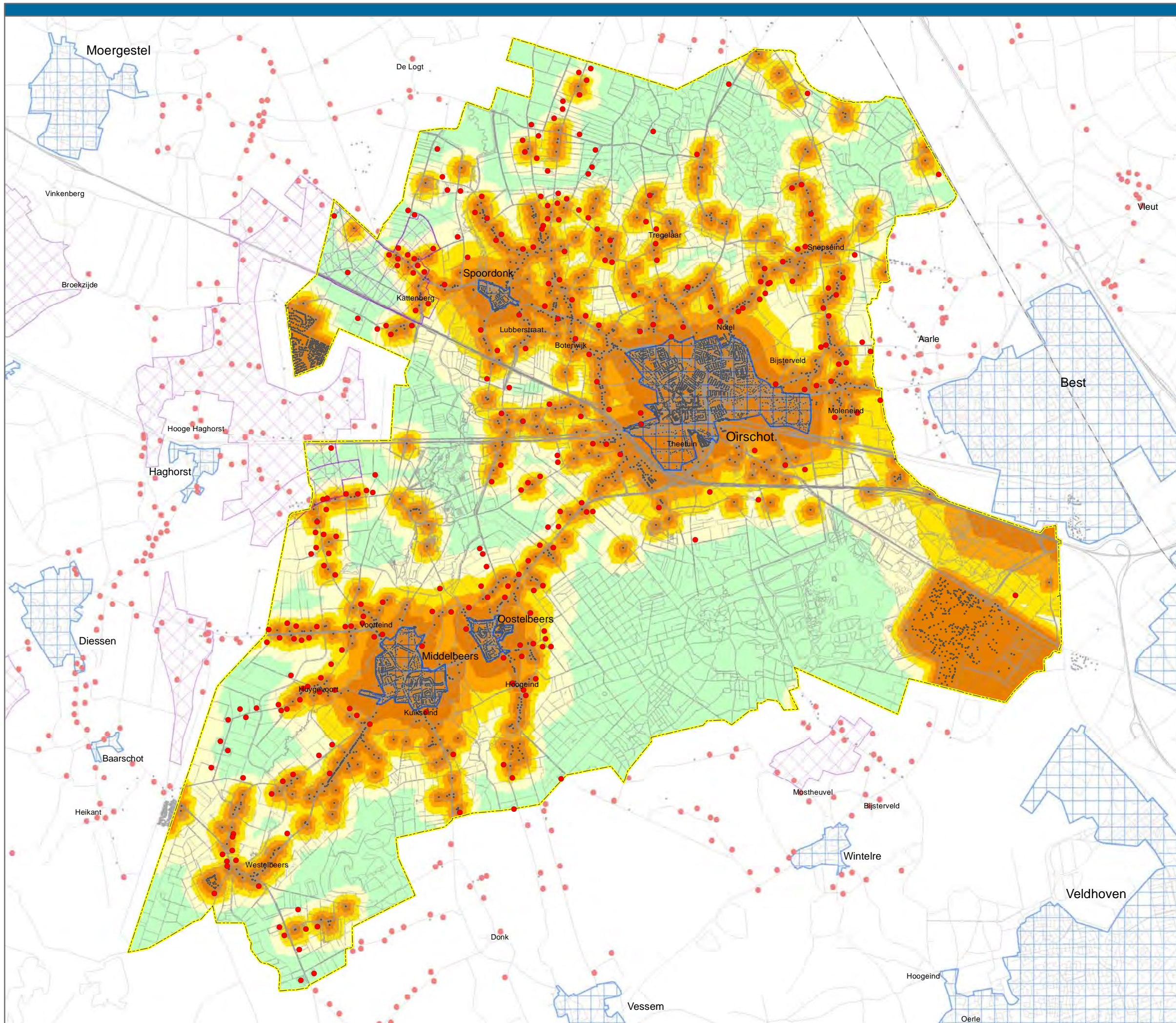
opdrachtgever:
gemeente
Oirschot

uitvoering:

Infrastructuur, milieu, gebouwen

schaal: 0 250 500 1.000 1.500 2.000 Meters

B02012.000301
2 jan 2012

Legenda

veehouderij

• veehouderijbedrijf

voor geurhinder gevoelige objecten

⋯ object

▭ bebouwde kom

indicatieve ruimte op gridcelniveau
t.a.v. geurhinder (ou)

0 - 10000

10000 - 25000

25000 - 50000

50000 - 100000

>= 100000

▨ landbouwontwikkelingsgebied

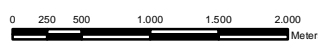
Plan MER Bestemmingsplan buitengebied gemeente Oirschot

Indicatieve milieuruimte ten aanzien
van geurhinder

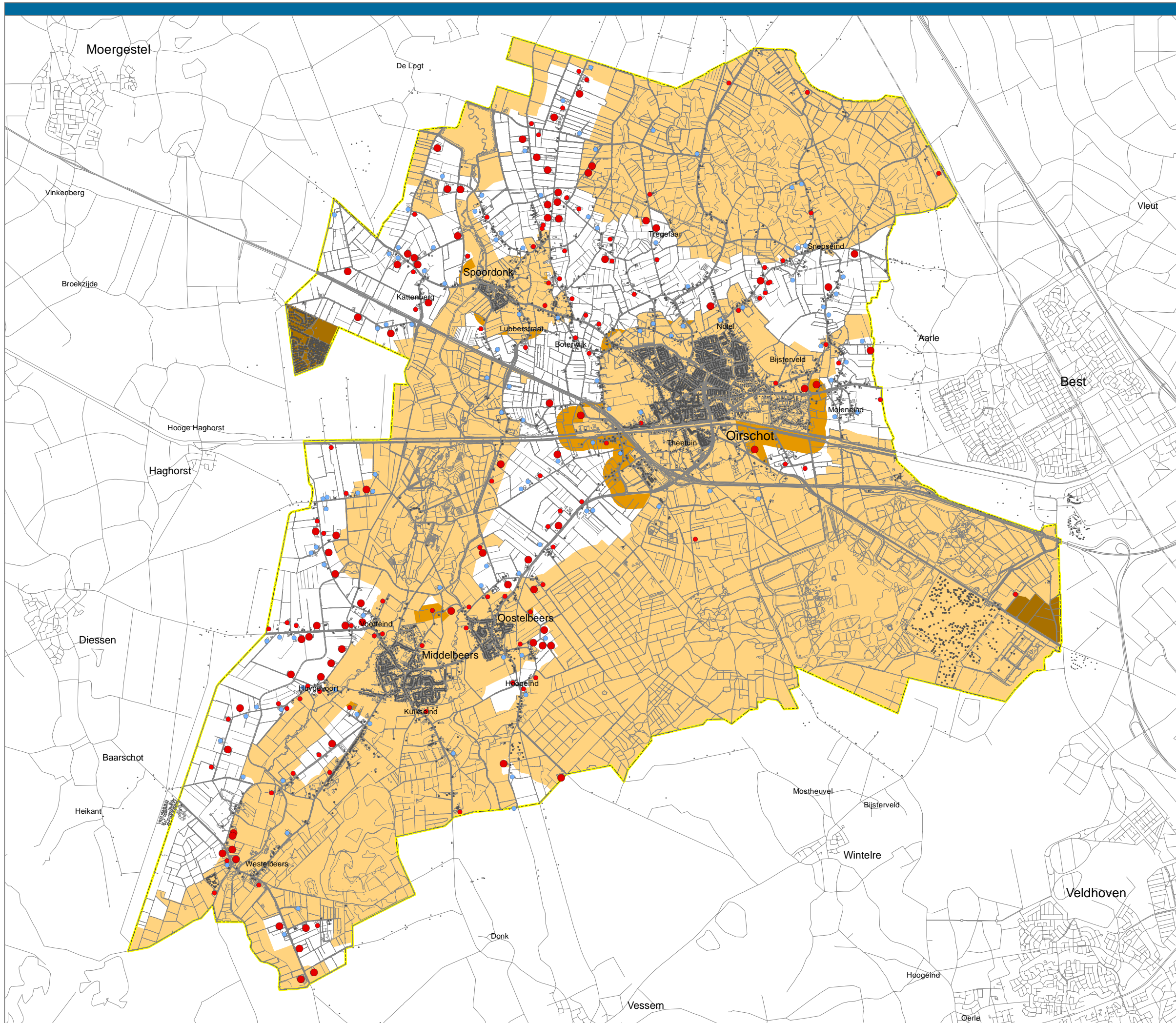
gebaseerd op omtrek bestaande bebouwde kommen, default
Vstacks parameters voor staluitvoering en een ruwheid van 0.20

opdrachtgever:
gemeente
Oirschot

uitvoering:

Infrastructuur, milieu, gebouwen

schaal: 0 250 500 1.000 1.500 2.000 Meters
B02012.000301
2 jan 2012

Legenda

veehouderij

- met een tak intensieve veehouderij 1 - 69 nge
- met een tak intensieve veehouderij 70 nge of meer
- overige veehouderijbedrijven

nee-gebied

- extensiveringsgebied / stedelijk gebied
- ontwikkellocaties Structuurvisie 2004: Stripse Kampen, De Kemmer, Stille Wille*
- bebouwde kommen, uitbreidingsgebieden en 250m zone*

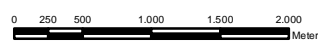
* voor zover geen onderdeel bovenstaande zones

Kadernota intensieve veehouderij gemeente Oirschot

Bijlage 2 Nee-gebieden

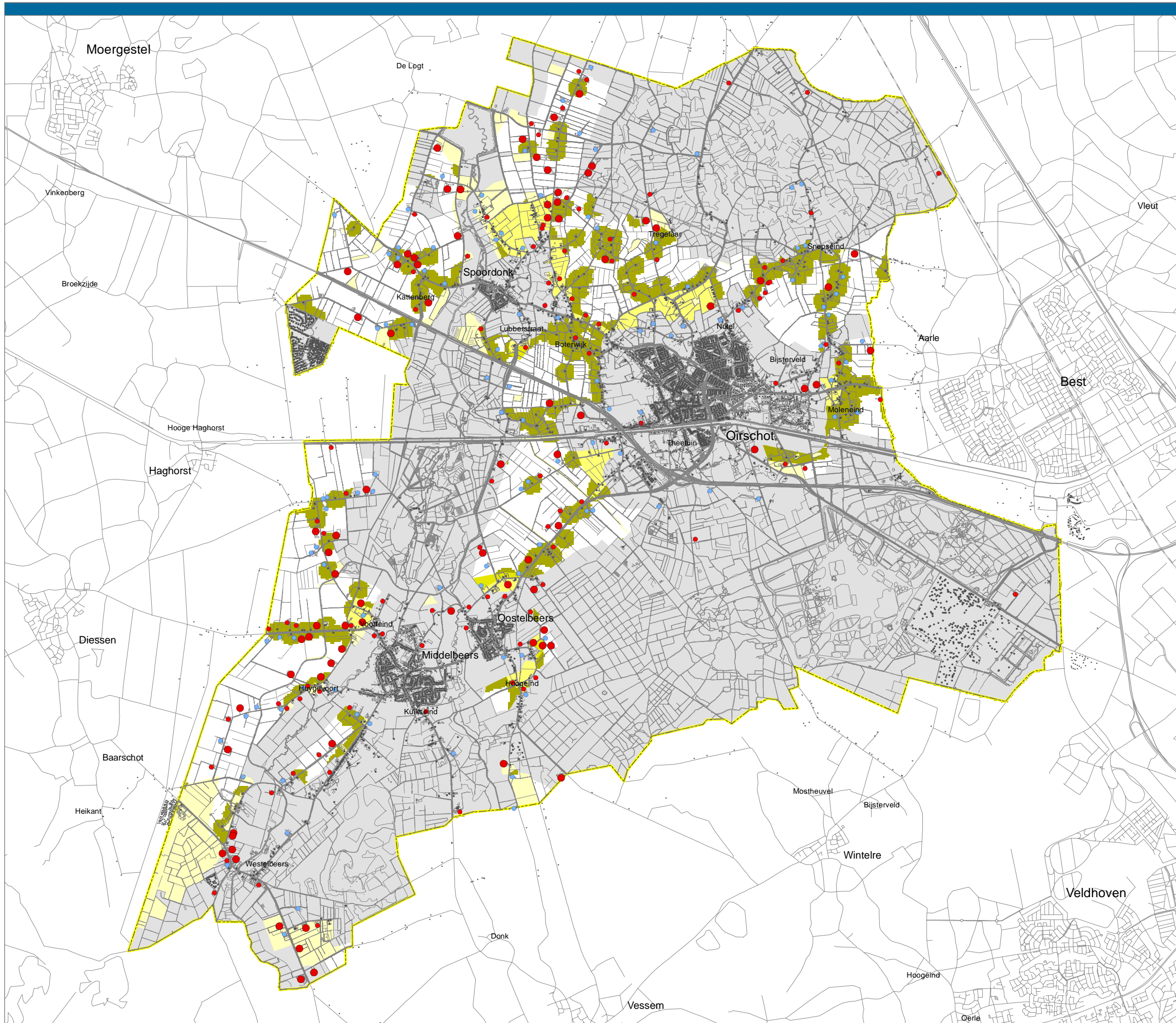
opdrachtgever:
gemeente
Oirschot

uitvoering:

Infrastructuur, milieu, gebouwen

schaal: 0 250 500 1.000 1.500 2.000 Meters

B01055.000497
18 jan 2012

Legenda

veehouderij

- met een tak intensieve veehouderij 1 - 69 nge
- met een tak intensieve veehouderij 70 nge of meer
- overige veehouderijbedrijven

nee-gebied

nee-gebied

nee-tenzij gebied

- GHS-natuurparel, overige bos- en natuurgebied, natuurontwikkelingsgebied, leefgebied kwetsbare soorten; Kerngebied Groenblauw
- bebouwingsconcentraties buitengebied*
- ontwikkelingslinten/zones Structuurvisie 2004, zoekgebied De Scheper*
- milieuruimte t.a.v. geurhinder < 25.000 ou*

* voor zover geen onderdeel bovenstaande zones

Kadernota intensieve veehouderij gemeente Oirschot

Bijlage 2 Nee-tenzij gebieden

variant indicatieve milieuruimte geur minimaal 25.000 Ou

opdrachtgever:
gemeente
Oirschot

uitvoering:

Infrastructuur, milieu, gebouwen

schaal: 0 250 500 1.000 1.500 2.000 Meters

B01055.000497
18 jan 2012

BIJLAGE 3 Emissiekentallen voorbeeldbedrijven

Emissie kentallen voorbeeldbedrijven csie. Van Doorn								
Emissie-arm		ammoniak	ammoniak	geur	geur	fijn stof	fijn stof	
		factor	emissie	factor	emissie	factor	emissie	opmerking
	aantal dieren	Nh3f	Nh3	Ouf	Ou	Fsf	Fs	
500 zeugen gesloten								
biggen	1800	0,230	414	5,400	9720	74	133200	
kraamzeugen	100	2,900	290	27,900	2790	160	16000	
guste/dragende zeug	400	2,600	1040	18,700	7480	175	70000	
vleesvarkens	3500	1,400	4900	17,900	62650	153	535500	
totaal			6644		82640		754700	
vleesvarkens	7500	1,400	10500	17,900	134250	153	1147500	
vleeskuikens E5.11, geen luchtwasser	220000	0,021	4620	0,24	52800	20	4400000	
legkippen E2.11.2, geen luchtwasser	120000	0,055	6600	0,34	40800	65	7800000	
melkgeiten	2500	1,900	4750	18,800	47000	19	47500	
vleeskalveren	2500	2,500	6250	35,600	89000	33	82500	
melkrundvee A1	250	9,5	2375					
melkrundvee A3	158	3,9	616					
			2991					
Extra emissiereductie								
BLW2009.12, groot hokoppervlak, extra goed voor geur	aantal	Nh3f	Nh3	Ouf	Ou	Fsf	Fs	
500 zeugen gesloten								
biggen	1800	0,110	198	0,800	1440	15	27000	
kraamzeugen	100	1,250	125	4,200	420	32	3200	
guste/dragende zeug	400	0,630	252	2,800	1120	35	14000	
vleesvarkens	3500	0,525	1838	2,700	9450	31	108500	
totaal			2413		12430		152700	
vleesvarkens BLW2009.12	7500	0,525	3938	2,700	20250	31	232500	
vleeskuikens E5.11, geen luchtwasser	220000	0,021	4620	0,24	52800	20	4400000	
vleeskuikens E5.7 Biowasser	220000	0,024	5280	0,13	28600	5	1100000	beste voor geur, niet voor ammoniak
legkippen E2.11.2, geen luchtwasser	120000	0,055	6600	0,34	40800	65	7800000	
legkippen E2.13 biowasser	120000	0,095	11400	0,19	22800	21	2520000	beste voor geur, niet voor ammoniak
legkippen E2.10 Chemische luchtwasser	120000	0,032	3840	0,2	24000	54	6480000	
melkgeiten	2500	1,900	4750	18,800	47000	19	47500	
vleeskalveren, geen luchtwasser	2500	2,500	6250	35,600	89000	33	82500	
vleeskalveren, A4.2 Biowasser	2500	0,750	1875	19,100	47750	13	32500	beste voor geur, niet voor ammoniak

Colofon

KADERNOTA INTENSIEVE VEEHOUDERIJ

OPDRACHTGEVER:

Gemeente Oirschot

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

drs. H.P.T. Ullenbroeck

K.B.M. Albers

ing. L.T.M. Lamers

GECONTROLEERD DOOR:

ir. H.A.M. van den Boogaard

VRIJGEGEVEN DOOR:

drs. H.P.T. Ullenbroeck

16 april 2012

076388001:0.4

ARCADIS NEDERLAND BV

Utopialaan 40-48

Postbus 1018

5200 BA 's-Hertogenbosch

Tel 073 6809 211

Fax 073 6144 606

www.arcadis.nl

Handelsregister 9036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden vervoelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.